Дослідження стану та потреб бізнесу в Україні

Липень, 2022

ПРЯМУЄМО РАЗОМ
ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Center for Innovations Development

ОФІС З РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

Advanter

Міністерство цифрової трансформації України

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Міністерство розвитку громад та територій України

MINISTRY FOR TEMPORARILY OCCUPIED TERRITORIES AND INTERNALLY DISPLACED PERSONS

USAID ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

UN GLOBAL COMPACT

Технологічна інформація та методологічні нотатки

Публікація підготовлена Центром розвитку інновацій, Офісом з розвитку підприємництва та експорту, національним проєктом Дія.Бізнес спільно з Advanter Group за підтримки Європейського Союзу, Міністерства цифрової трансформації, Міністерства економіки, Міністерства Фінансів, Міністерства розвитку громад та територій та Коаліції бізнес-спільнот за модернізацію України та Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України».

Публікація відображає позицію авторів і не обов'язково відображає думку Європейського Союзу.

Дослідження підготовлене в рамках Ініціативи для відновлення економіки, розвитку підприємництва та експорту України.

Методологія і аналітика: Advanter Group, advanter.ua
Метод: онлайн опитування власників і CEO бізнесу.
Періоди опитувань і обсяг вибірки:
Період опитування: *20.07 – 31.07.2022 р.*
Всього проаналізовано **842** респондентів.

Опитані підприємці представляють всі області України та різні індустрії (слайд 70 – паспортний блок).

По частині питань проведено аналіз в розрізі:
- макрорегіонів
- галузей
- розміру бізнесу (довоєнному)
- даних попередніх хвиль досліджень бізнесу (Advanter) та Ініціативи з відновлення економіки (ЦРІ, ЕЕРО, ДіяБізнес)

Узагальнення зроблені на основі даних ДержСлужби Статистики за 2020 і 2021 роки.
Індекс ділової активності UBI (Ukrainian business index) обраховується з 2020 року. Індекс уніфікований для виробничих і сервісних бізнесів.

Контакти: info@advanter.ua | info@cid.center | analytic@epo.org.ua

* З 2011 по 2019 року Advanter Group обраховували інші індекси ділової активності.

Основні результати

Стан бізнесу, порівнюючи з періодом до 24.02.2022 року

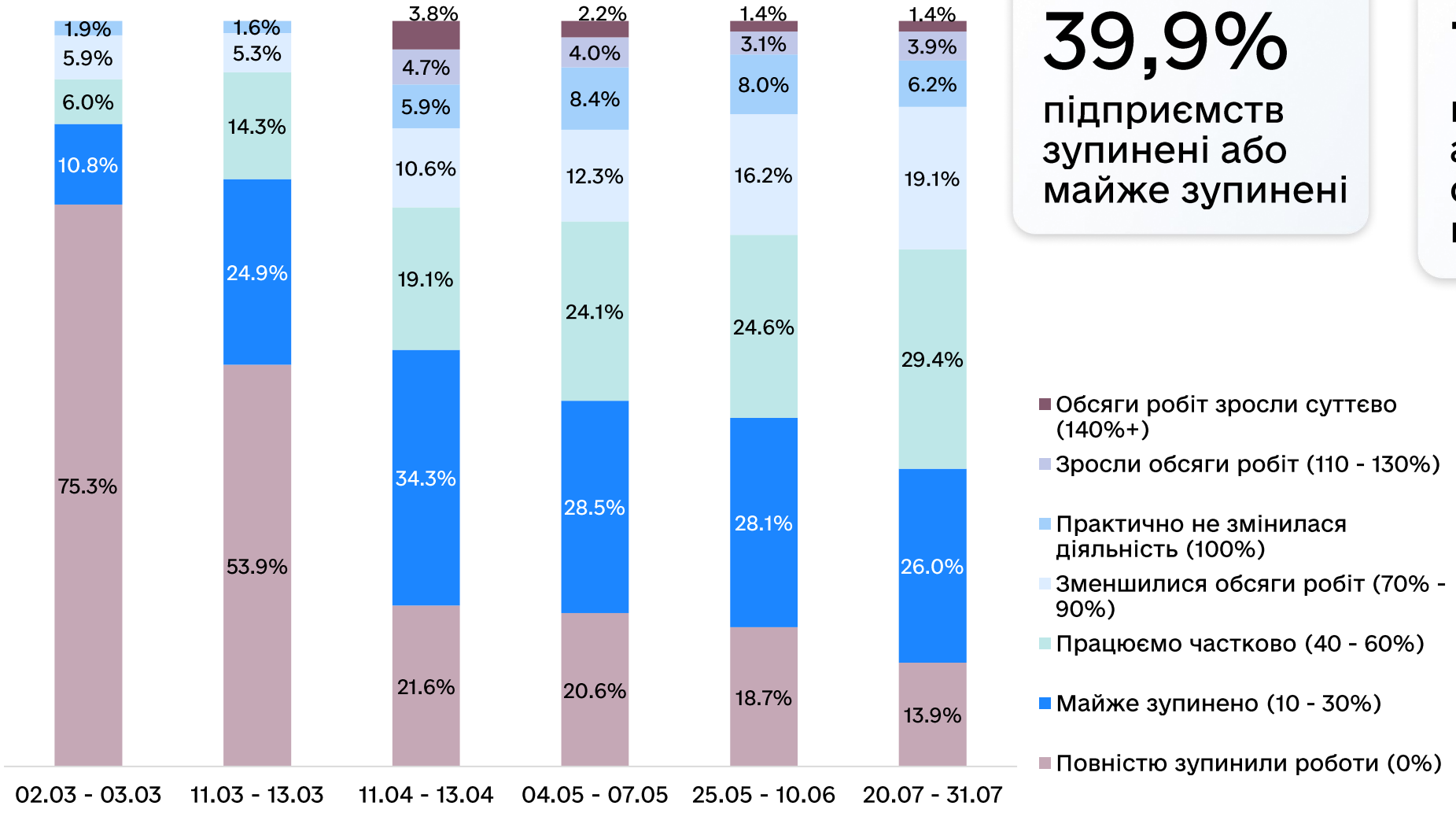

39,9%
підприємств зупинені або майже зупинені

11,5%
не змінили, або збільшили обсяги робіт порівняно з 23.02

Стан бізнесу, порівнюючи з періодом до 24.02.2022 року

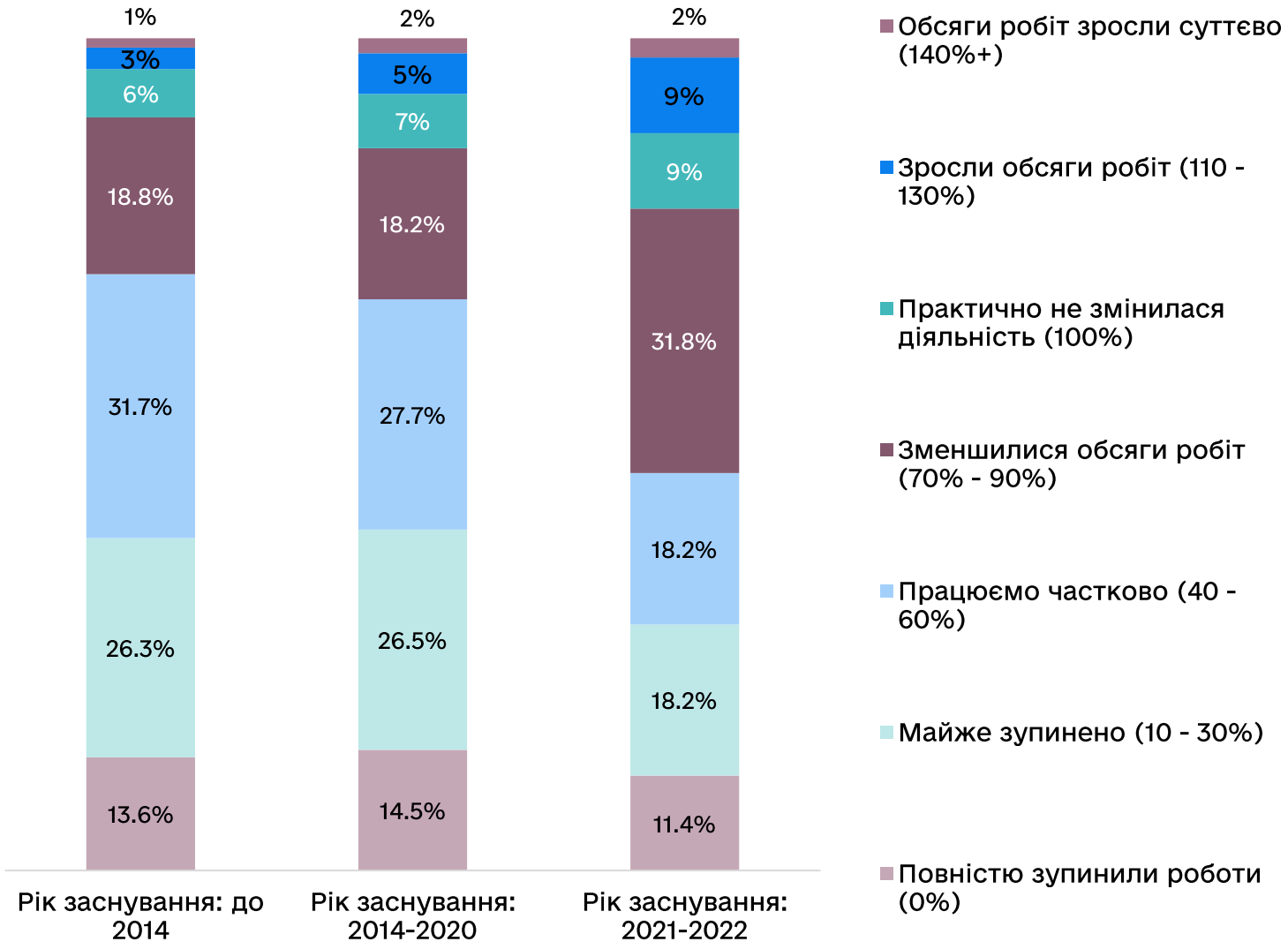

Чи відбулася релокація бізнесу?

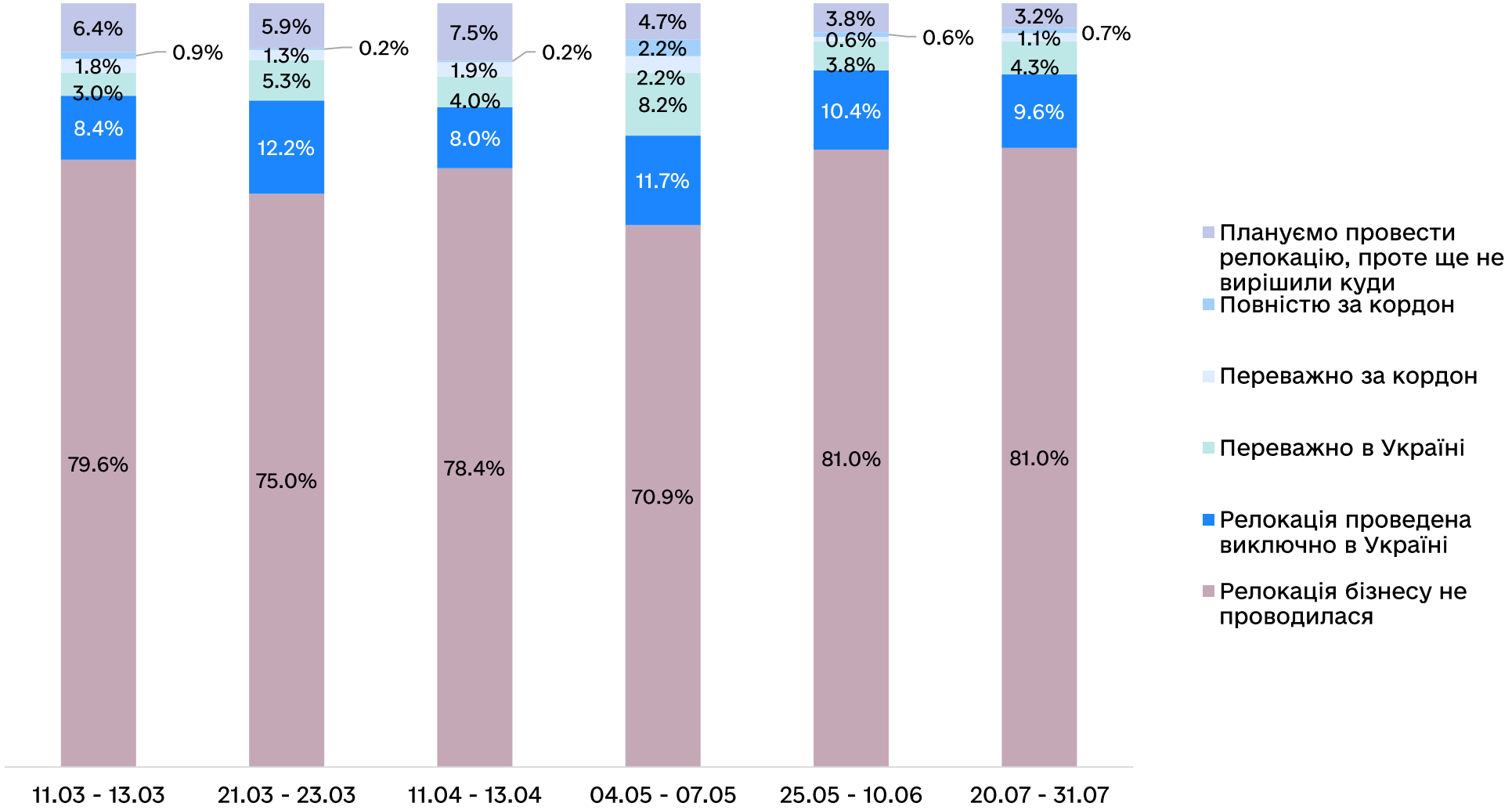

Чи відбулася релокація бізнесу?

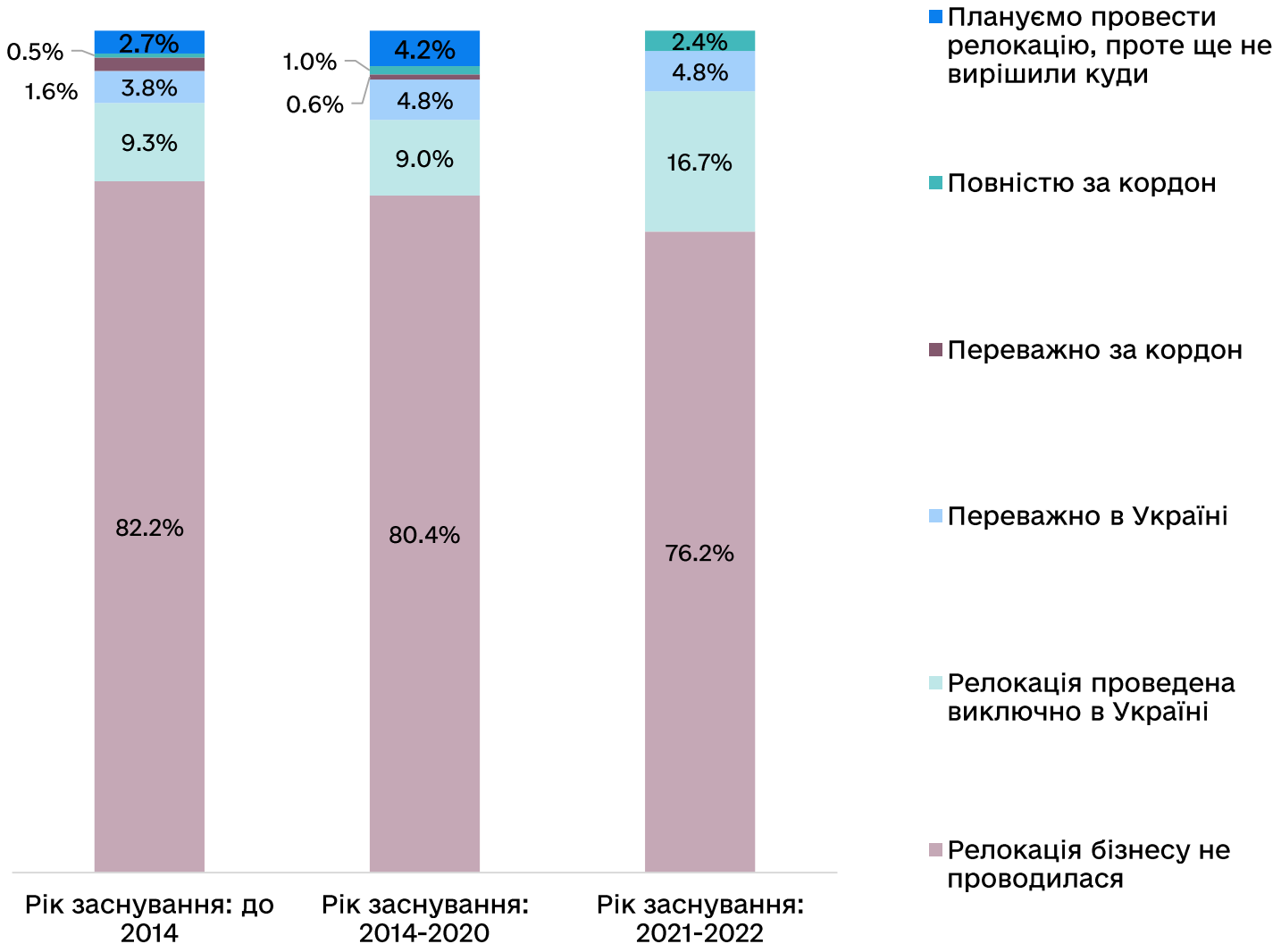

Оцінка прямих втрат бізнесу з 24.02

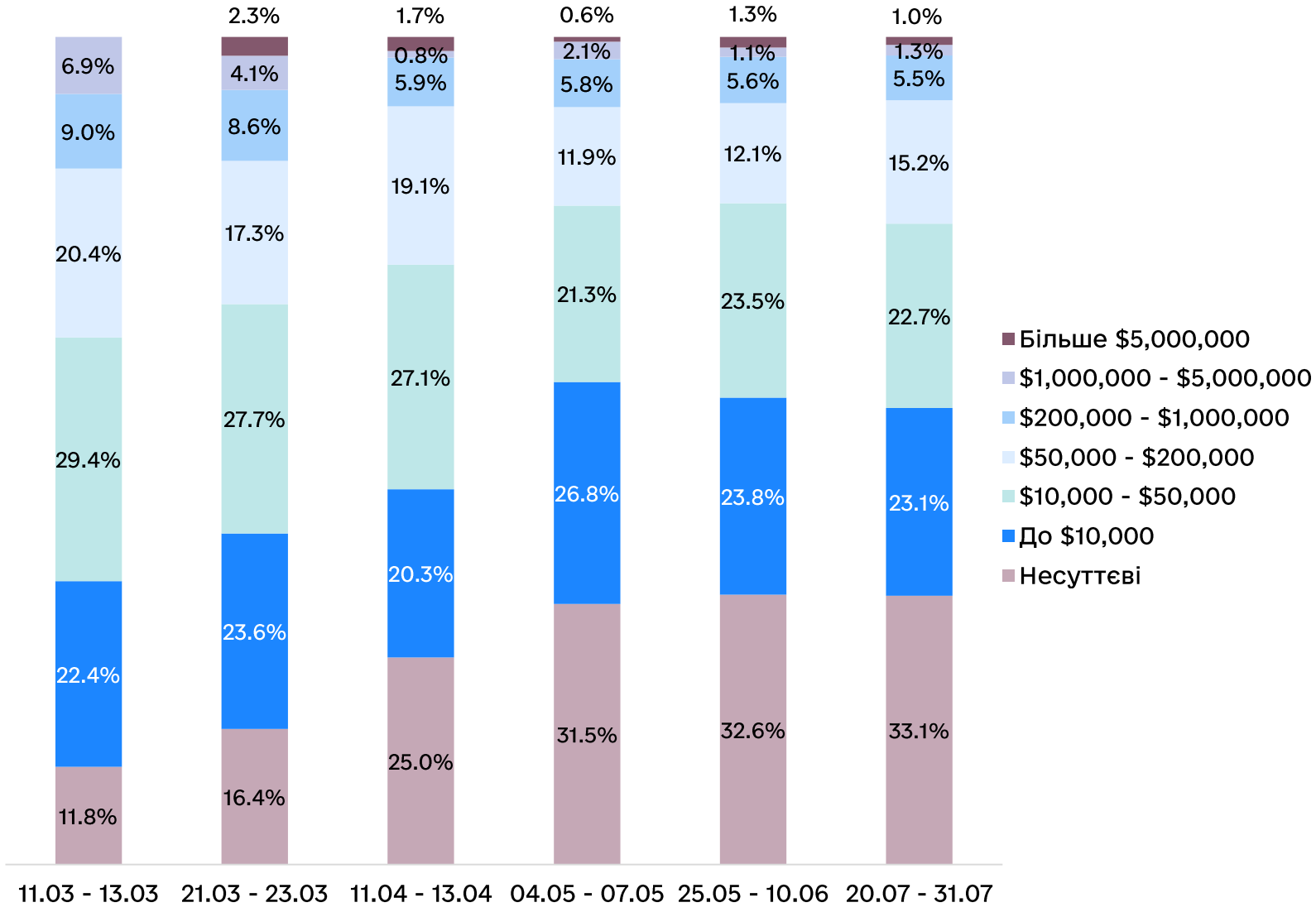

Оцінка бізнесом власних втрат стабілізувалася

Втрачені ресурси, товари, основні фонди, змушені переплати, витрати на релокацію – тільки прямі втрати, не враховуючи недоотриманих прибутків

Оцінка прямих втрат бізнесу з 24.02

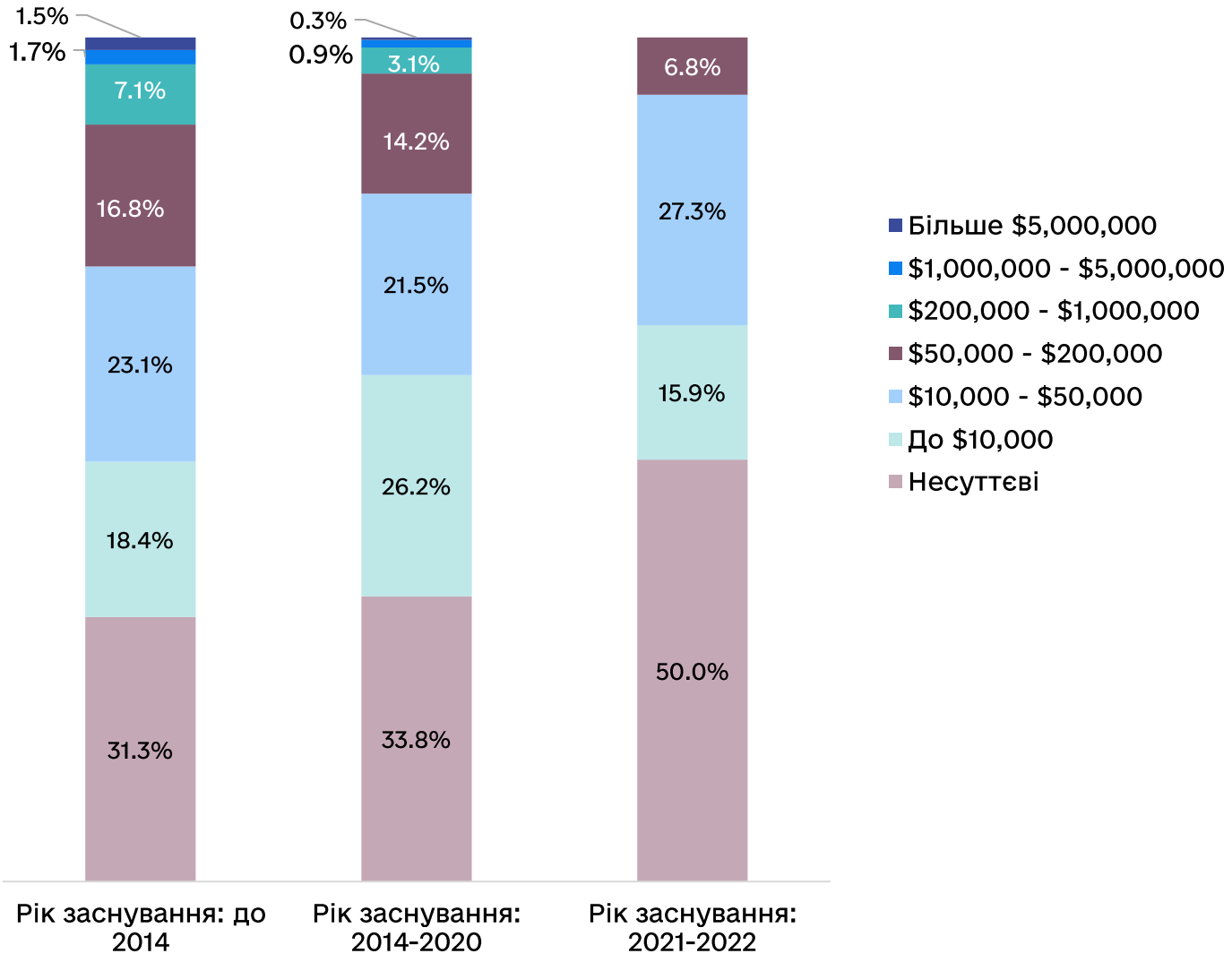

Середні втрати підприємств за розміром

Загальні прямі втрати МСБ з 24.02.2022 оцінюються в

$87 млрд

	Кількість в Україні на 2021 рік	Середні прямі втрати бізнесу, $
Мікропідприємства (не враховуючи ФОПів)	307 871	$52 726
Малі підприємства	47 837	$350 372
Середні підприємства	17 946	$2 319 167

Очікувані втрати обсягів реалізованої продукції бізнесу у 2022 році, за розмірами підприємств

Середній очікуваний показник обсягів реалізованої продукції у 2022:

50%

	Частка в загальному обсязі реалізованої продукції (2020)	Очікуваний обсяг реалізованої продукції у 2022 (до 2021)					
		11.03 – 13.03	21.03 – 23.03	11.04 – 13.04	04.05 – 07.05	25.05 - 04.06	20.07 – 31.07
Мікропідприємства (Не враховуючи ФОП)	6%	40%	61,20%	71,80%	48,20%	43,0%	44,6% ↗
Малі підприємства	12%	47%	49,30%	61,70%	45,20%	50,5%	51,7% ↗
Середні підприємства	39%	38%	29,20%	47,30%	57,30%	57,3%	63,8% ↗

Ситуація з персоналом

1 280 000
працівників
скорочено в МСБ

	10.06	31.07
Частка персоналу, з тих, що працює на поточний момент працює на умовах скорочення зарплати	27%	26%
Частка персоналу (по відношенню на 23.02), що відправлена у відпустку	20%	18%
Частка персоналу (по відношенню на 23.02), що скорочена на поточний момент	20%	24%

Прогнози на 2022 рік щодо доходів бізнесу порівняно з 2021 (відсоток підприємств)

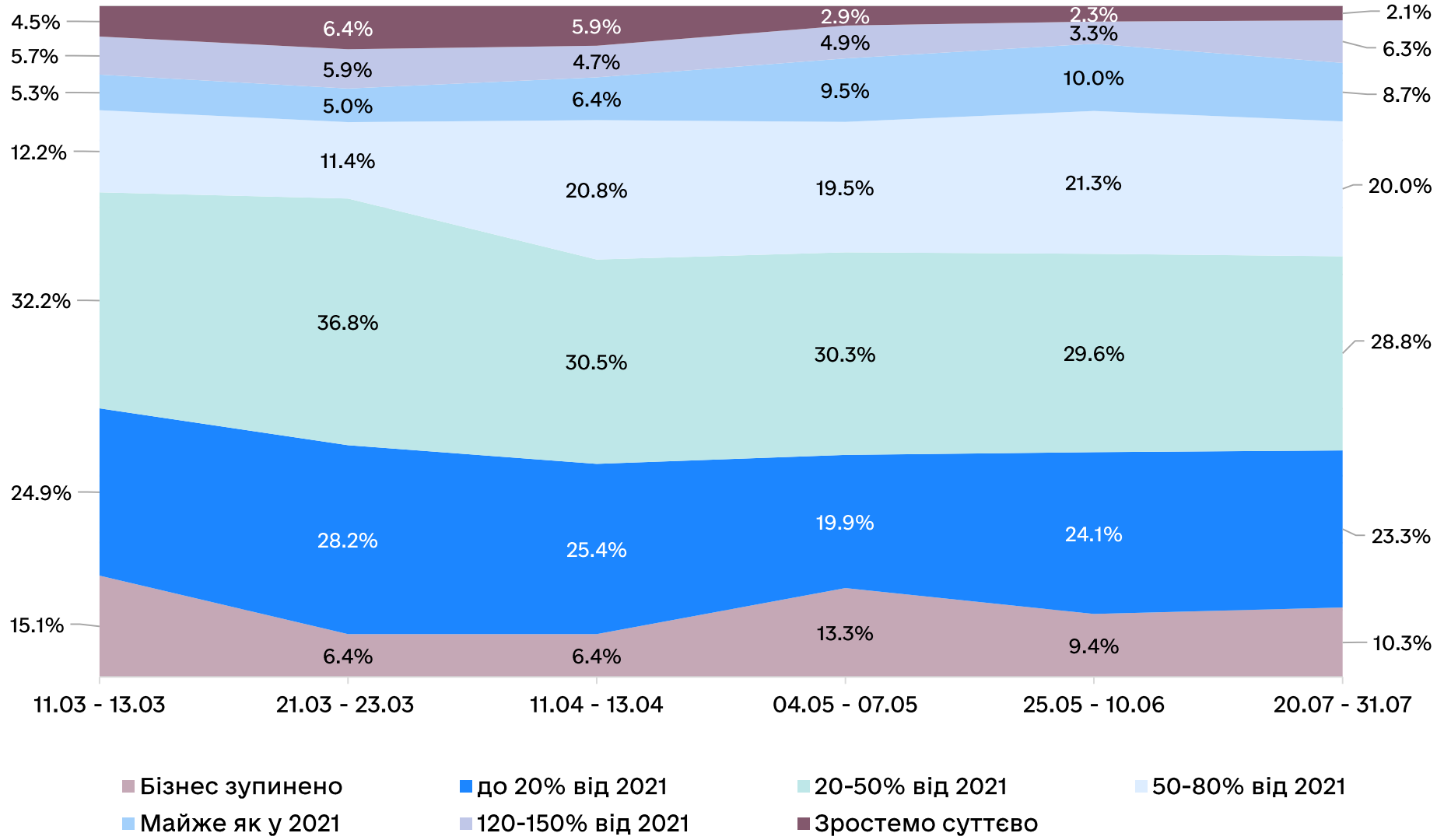

Прогнози на 2022 рік щодо доходів бізнесу порівняно з 2021 (відсоток підприємств)

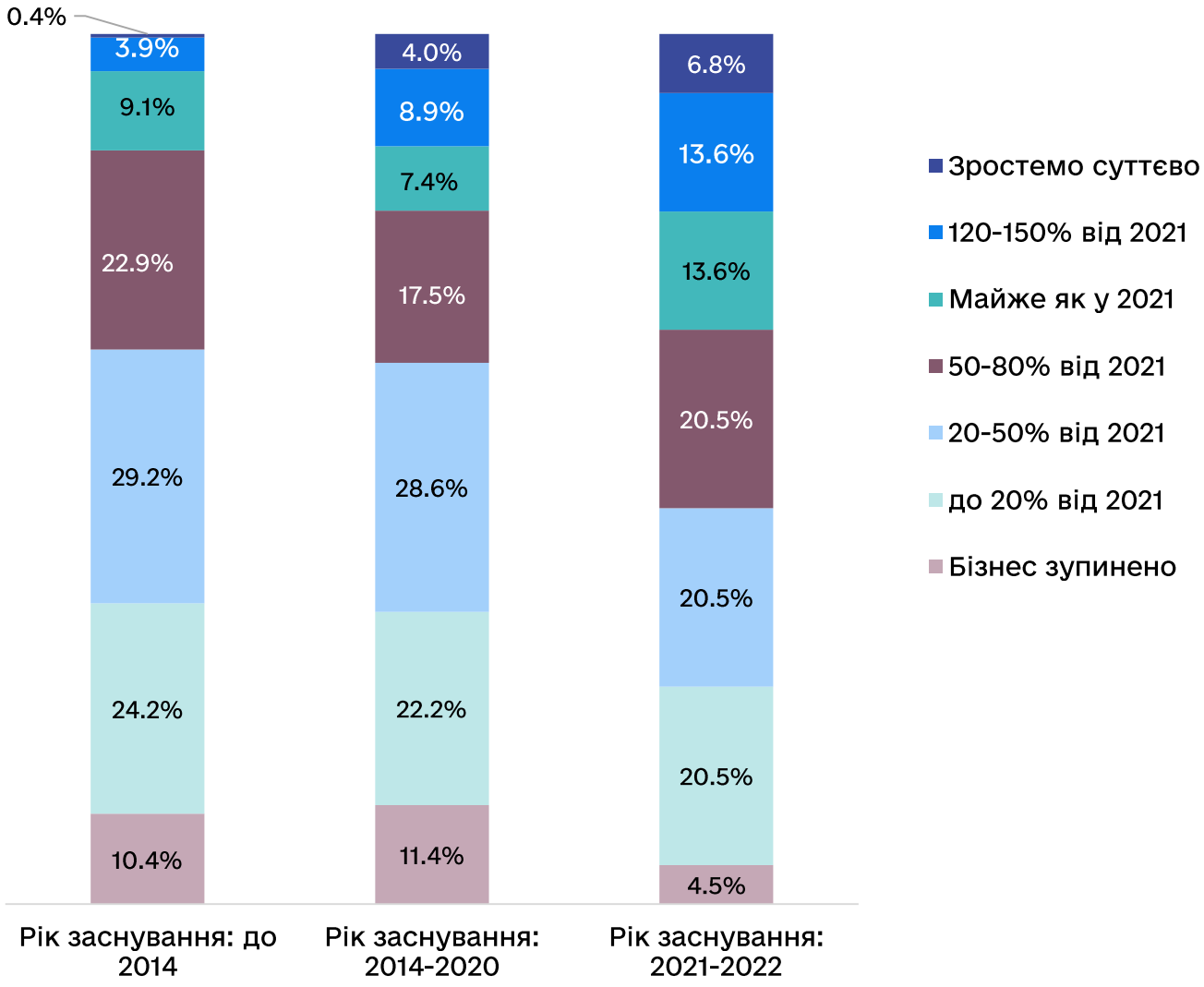

Орієнтація на внутрішній ринок чи експорт?

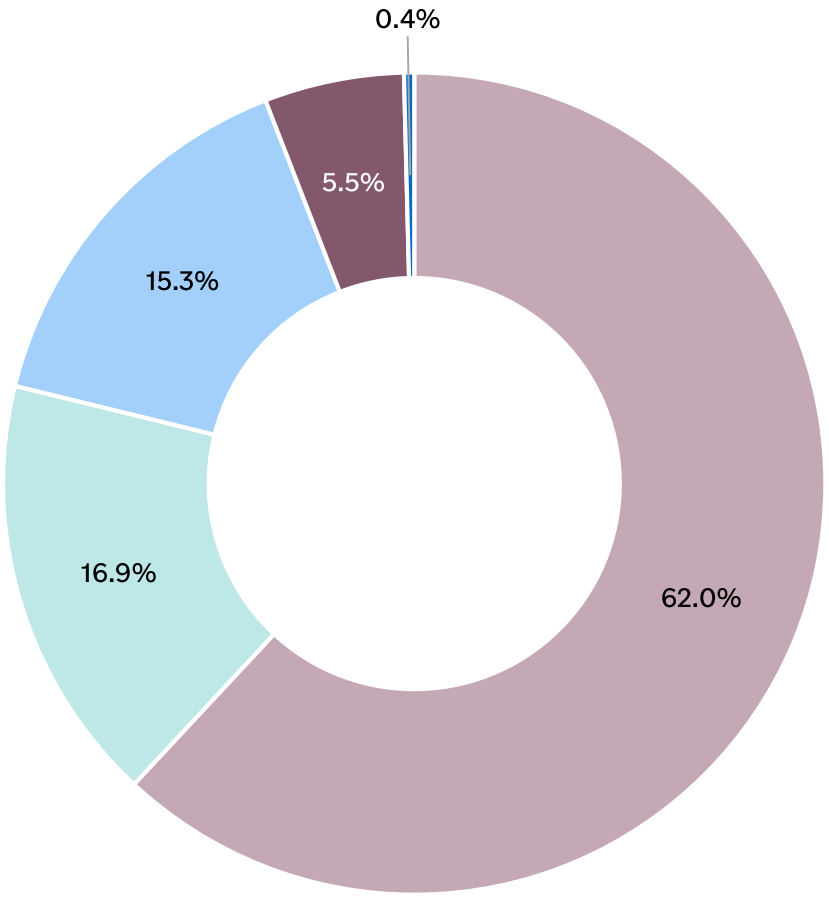

- на внутрішній
- на внутрішній, але плануємо розвивати експорт
- на внутрішній та експорт - розвивали ще до війни
- на експорт - займалися ще до війни
- не визначились

38%
бізнесу зорієнтовані на розвиток експорту

Орієнтація на внутрішній ринок чи експорт?

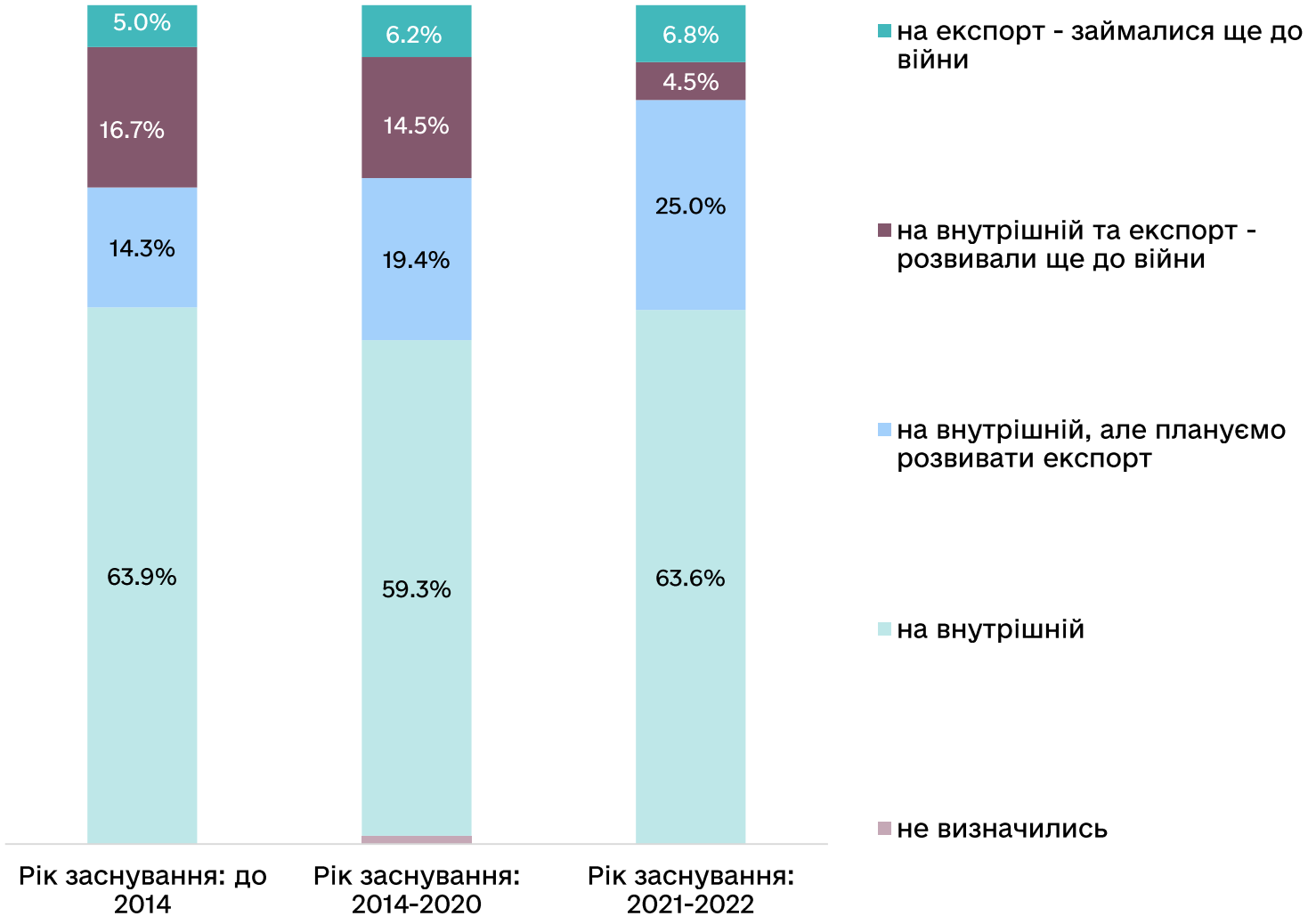

Чи є у бізнесу стратегія, бізнес-план розвитку з урахуванням нових реалій?

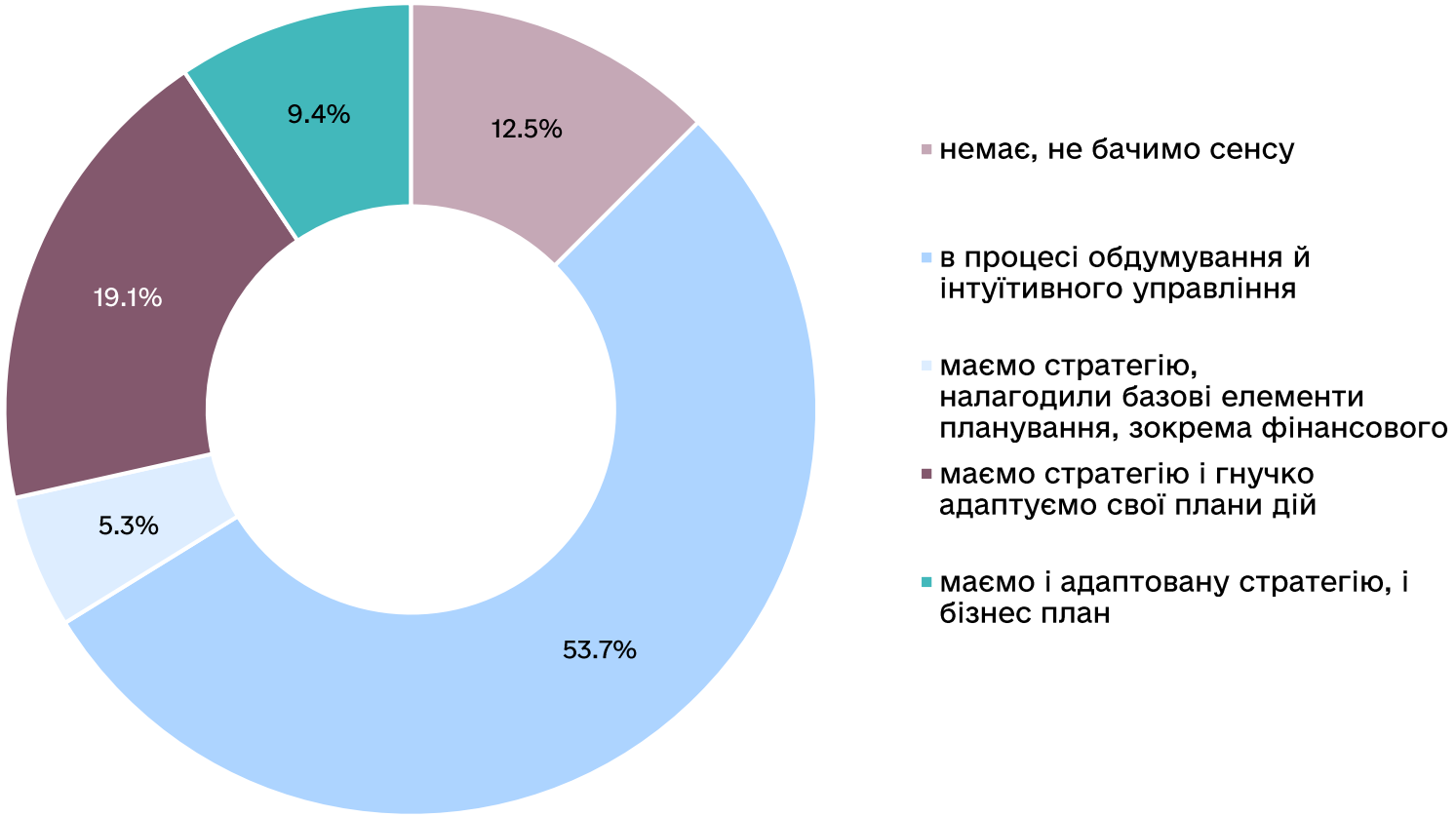

33,8%

бізнесу вже адаптувались і мають план дій

Чи є у бізнесу стратегія, бізнес-план розвитку з урахуванням нових реалій?

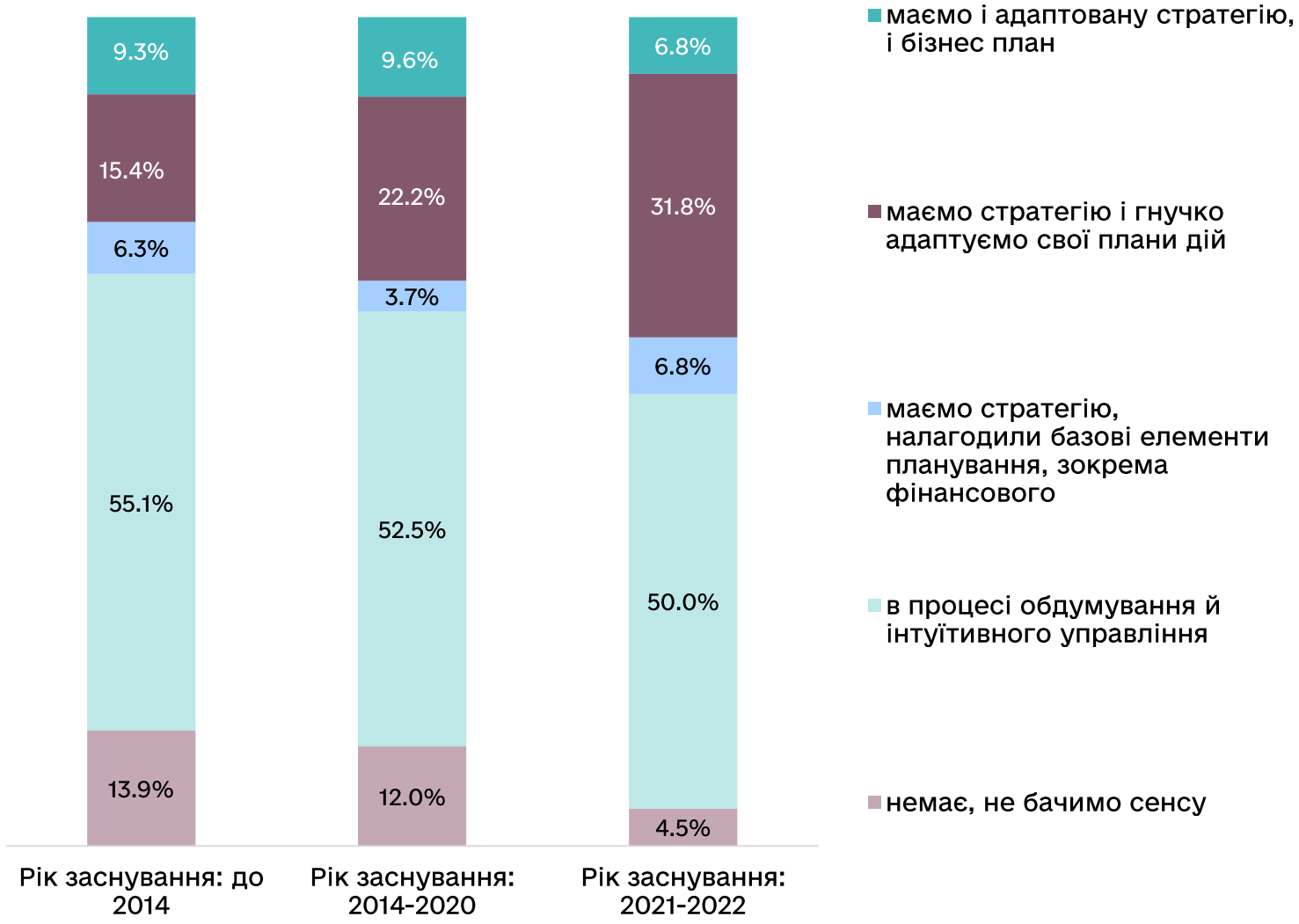

Чи є ви особисто, або ваша компанія учасником бізнес-асоціацій чи ділових клубів?

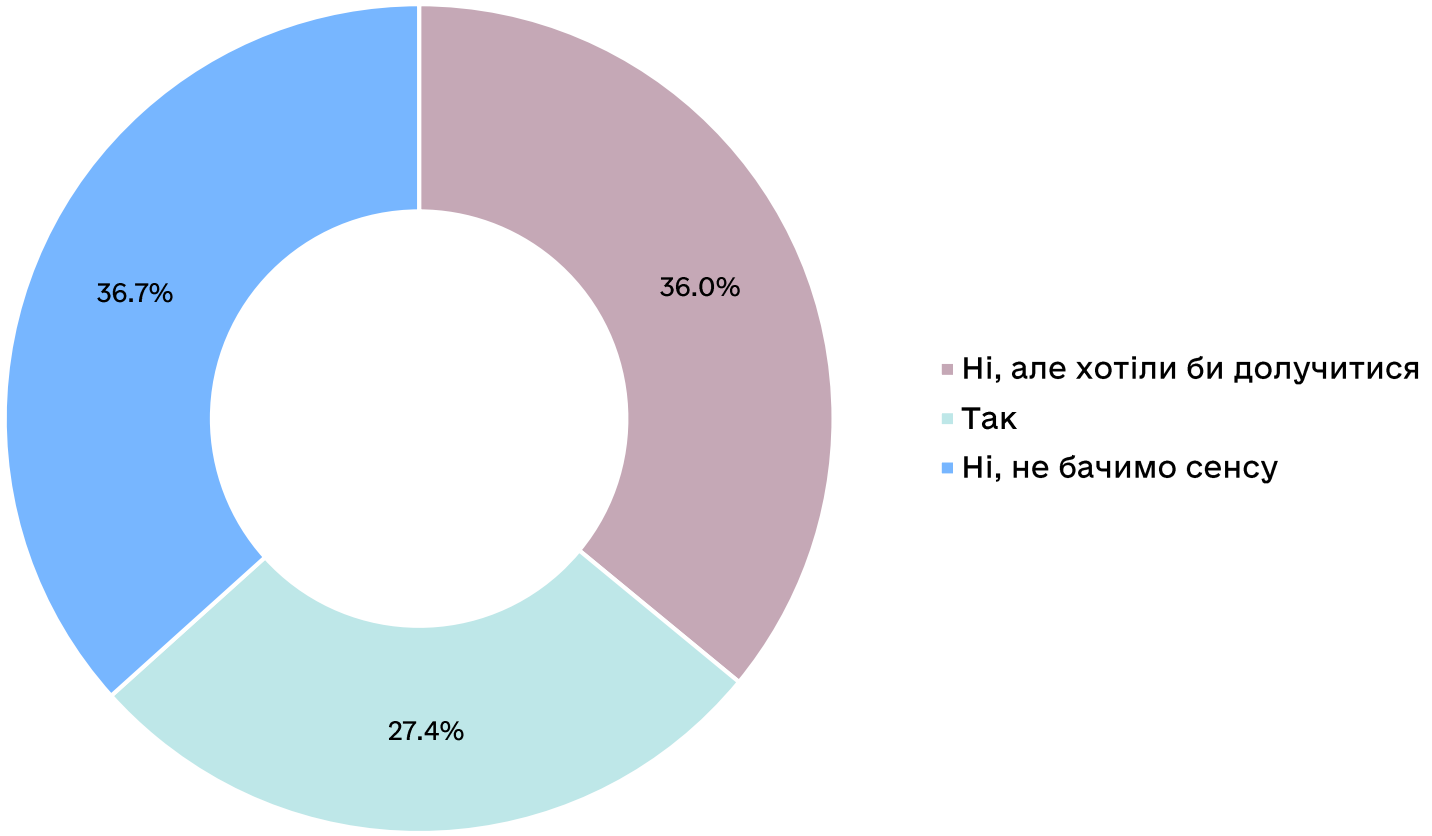

Потреба бізнесу у фінансуванні

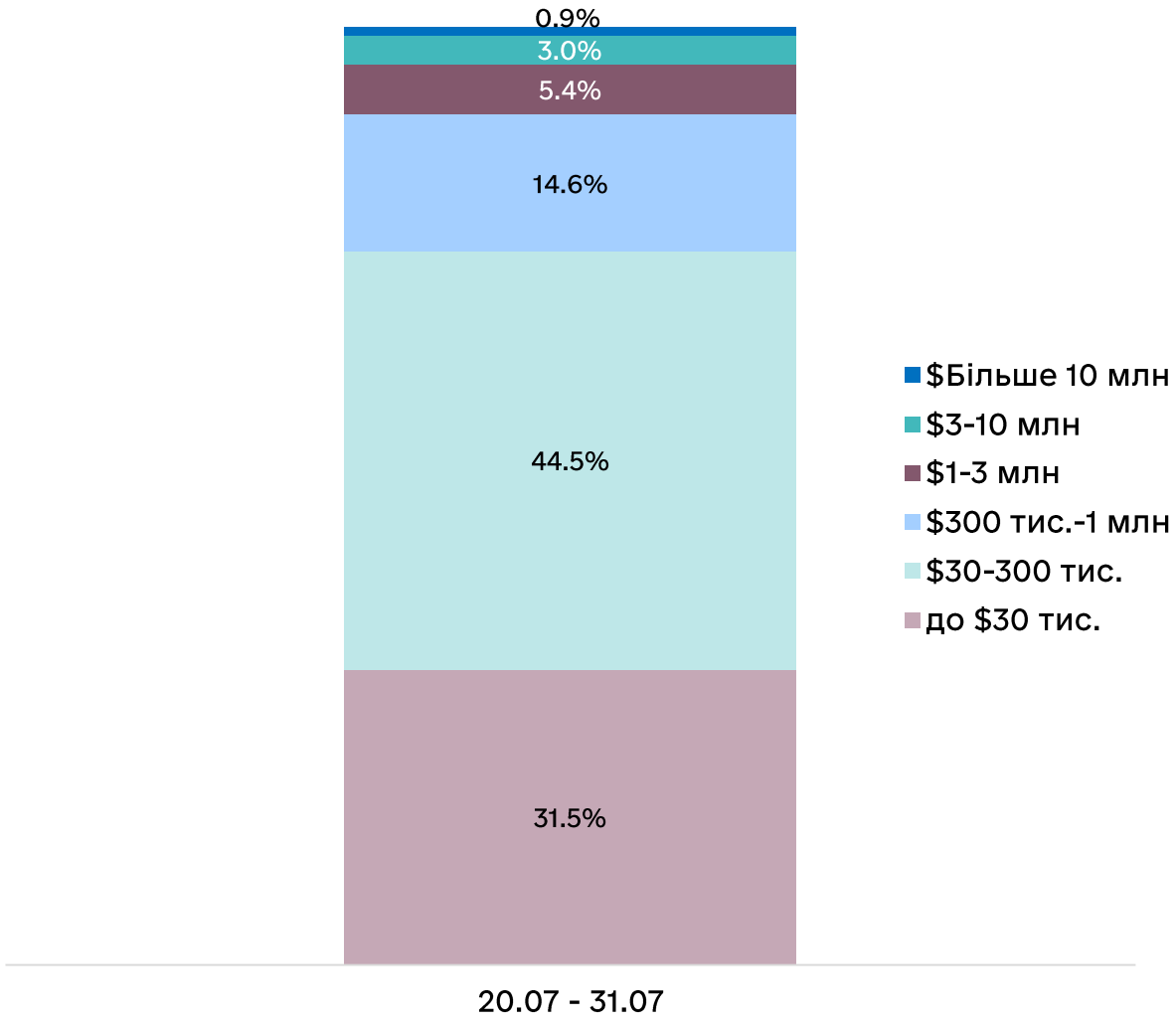

44,5%

потреба від 30 до 300 тис. дол США

Який обсяг фінансових ресурсів додатково необхідний Вашому бізнесу (до наявних у Вас ресурсів) для реалізації вашої бізнес-стратегії розвитку?

Потреба бізнесу у фінансуванні

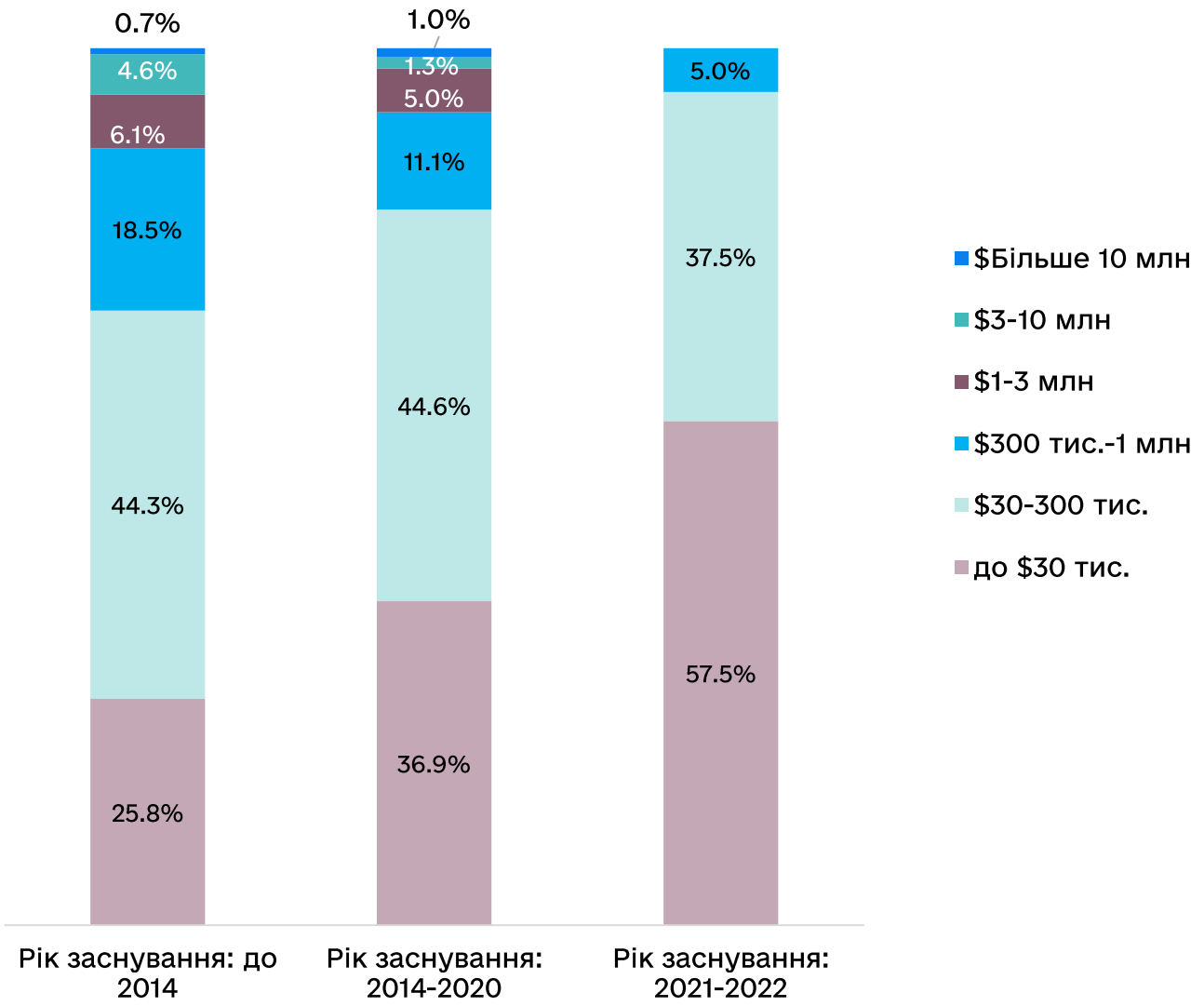

Потреба у фінансуванні

Загальні потреби МСБ у фінансуванні оцінюються в

$63,5 млрд

	Середня потреба у фінансуванні, грн (липень 2022р.)
Мікропідприємства (не враховуючи ФОПів)	$148 885 ↗
Малі підприємства	$530 837 ↗
Середні підприємства	$3 800 000 ↗

Який обсяг податків ви плануєте сплатити в період липень – грудень 2022 року:

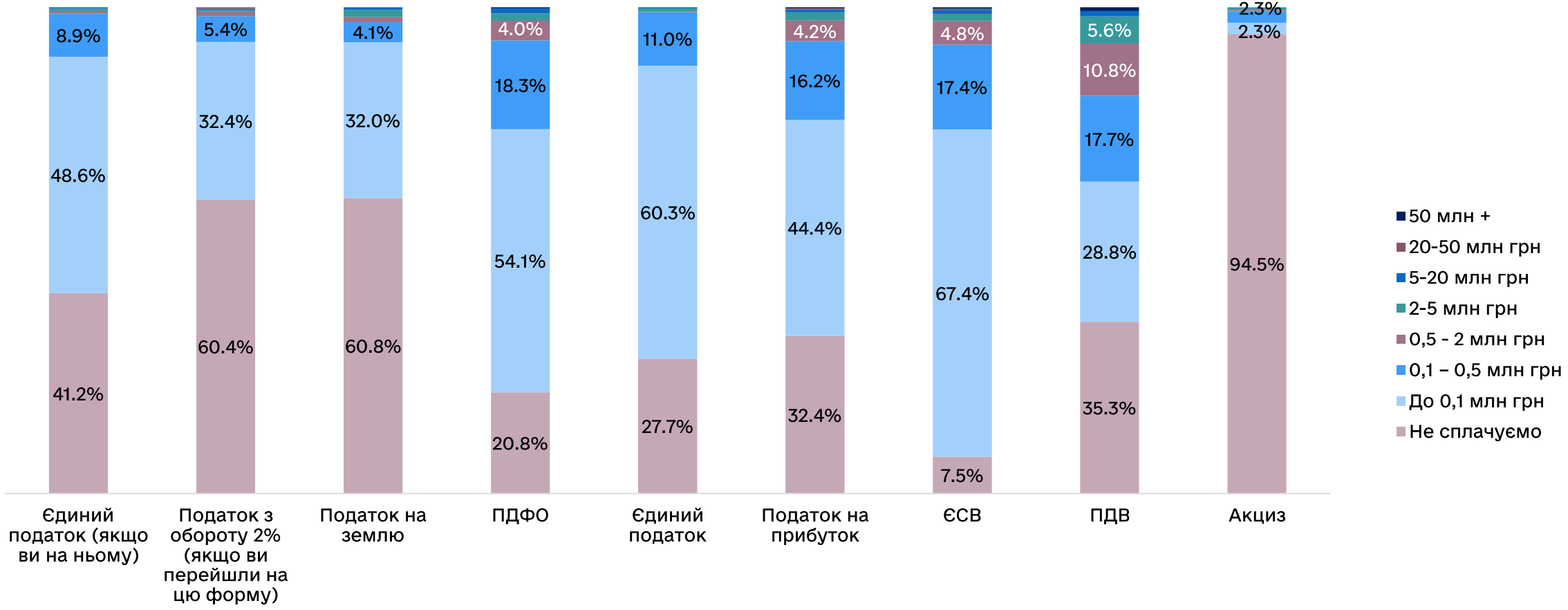

Чи допомагає бізнес Україні перемогти у війні?

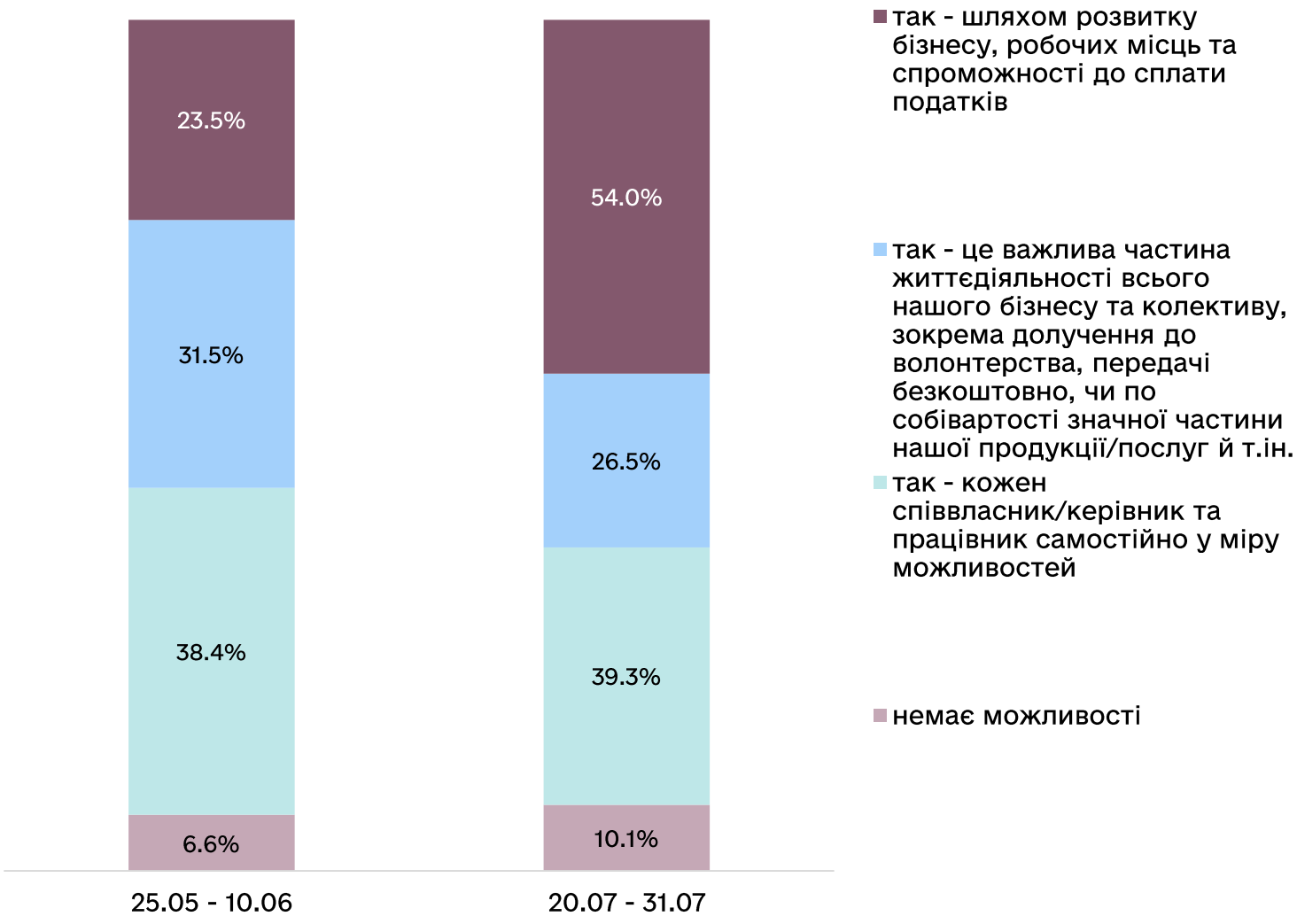

65,8%

бізнесу долучилося до волонтерської активності

Чи допомагає бізнес Україні перемогти у війні?

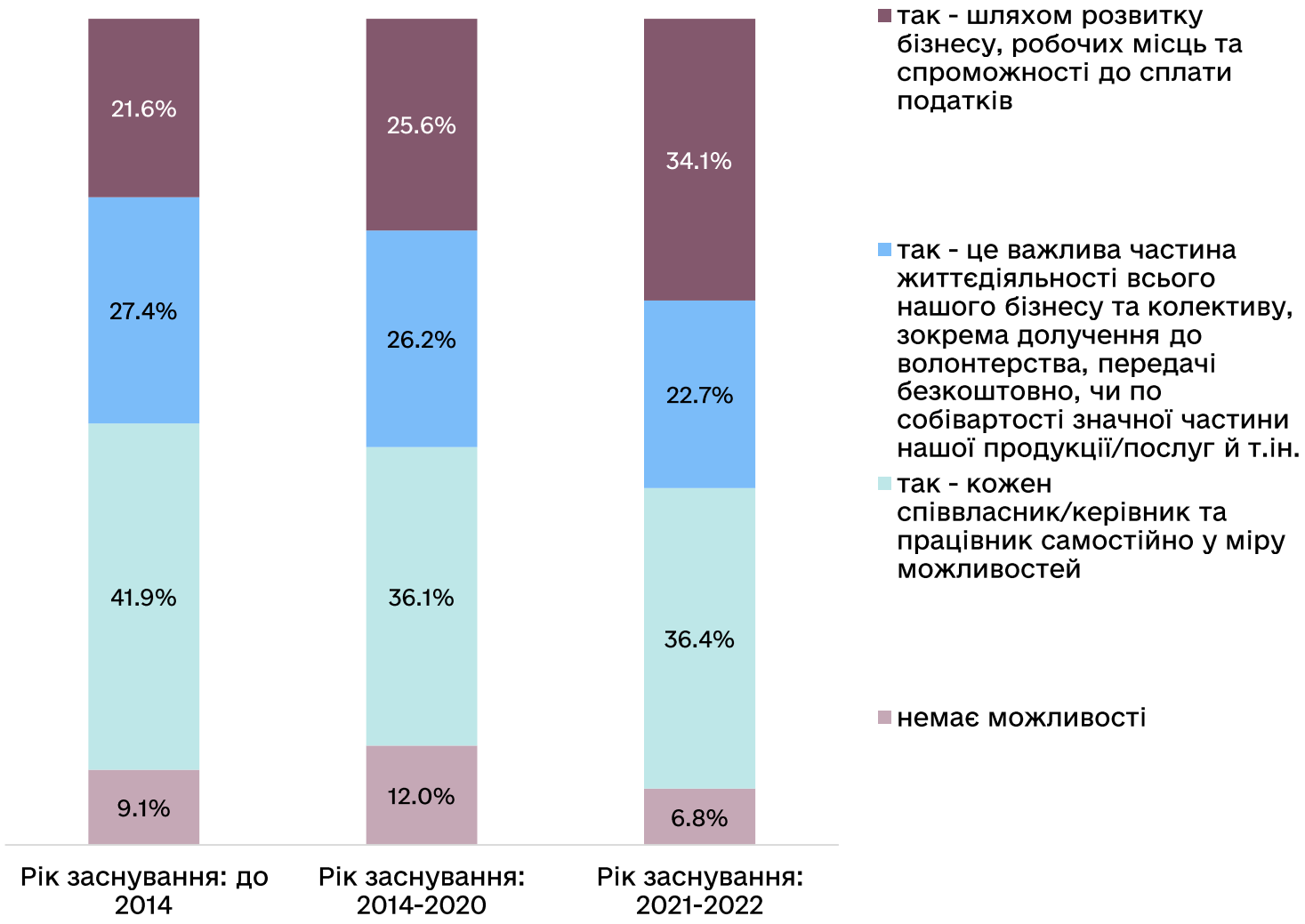

Яке ставлення Вашого Бізнесу до внутрішньо переміщених осіб (ВПО)?

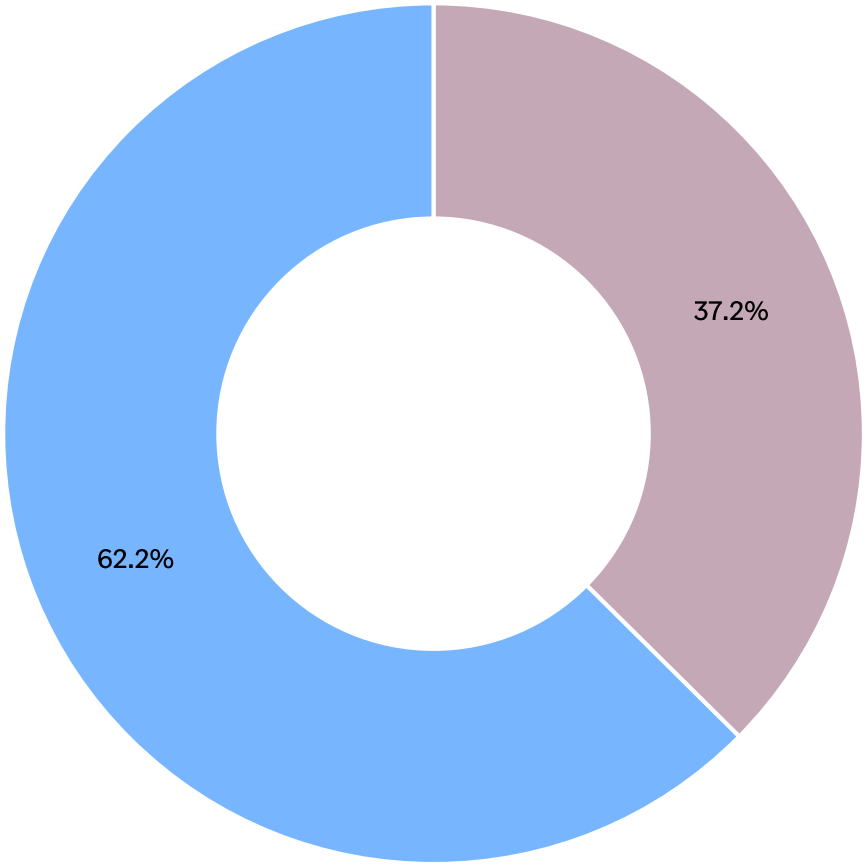

10%
респондентів не обрали жоден варіант

Чи вважаєте ви ВПО перспективними для довгострокового працевлаштування та реінтеграції в місцеву громаду?

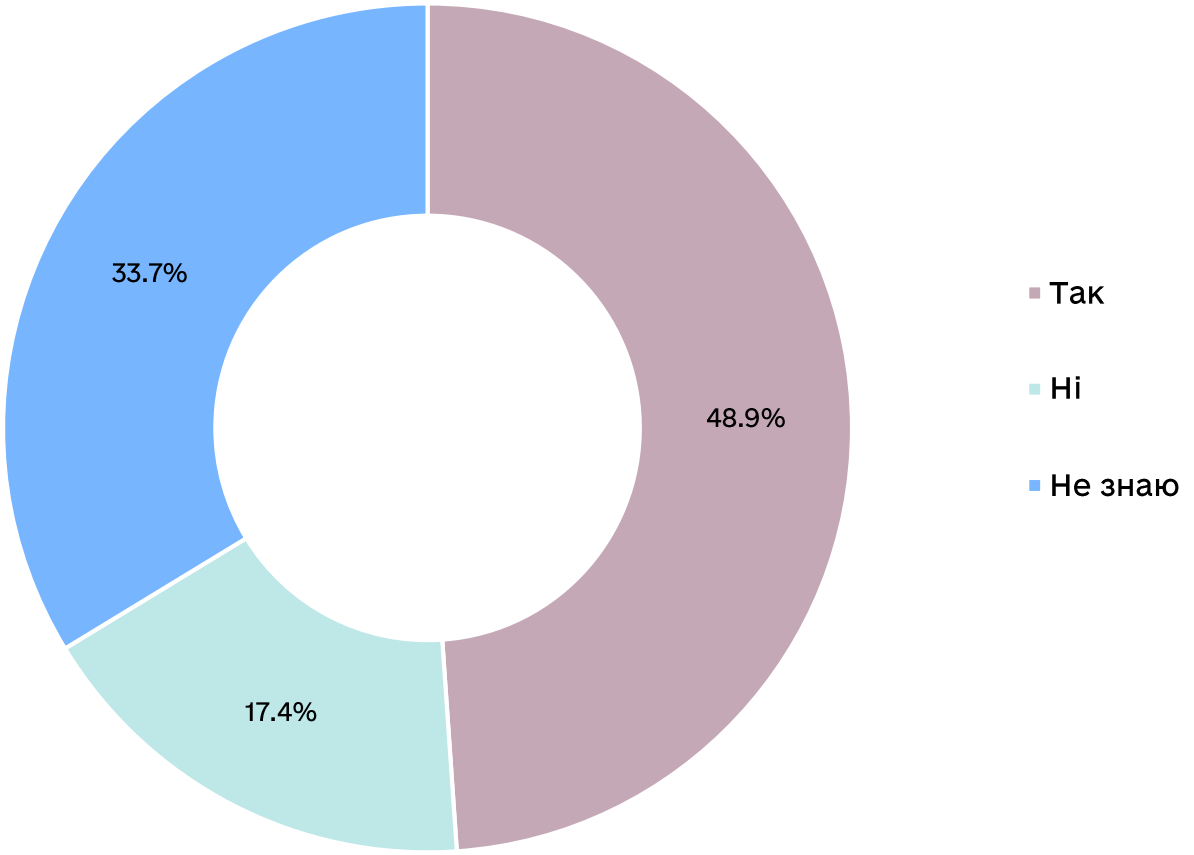

Якщо берете на роботу ВПО, то скільки готові платити за умов однакової кваліфікації з місцевими працівниками?

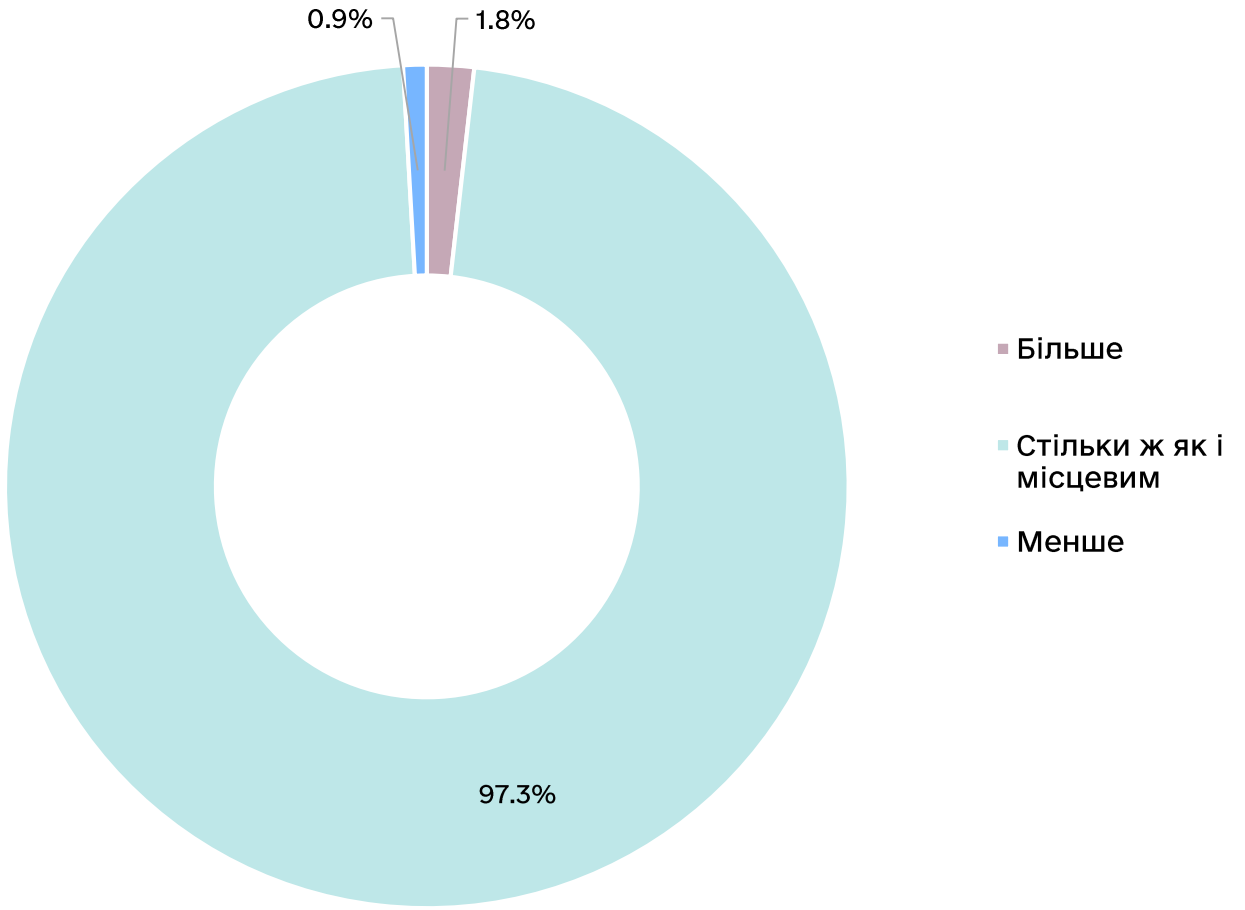

Індекс активності бізнесу

UBI – Ukrainian Business Index

Індекс активності бізнесу (UBI – Ukrainian Business Index)

Максимально можливе значення

100

UBI 07.2022

25,16

Як змінилася кількість замовлень від клієнтів, що отримує бізнес за останній місяць?

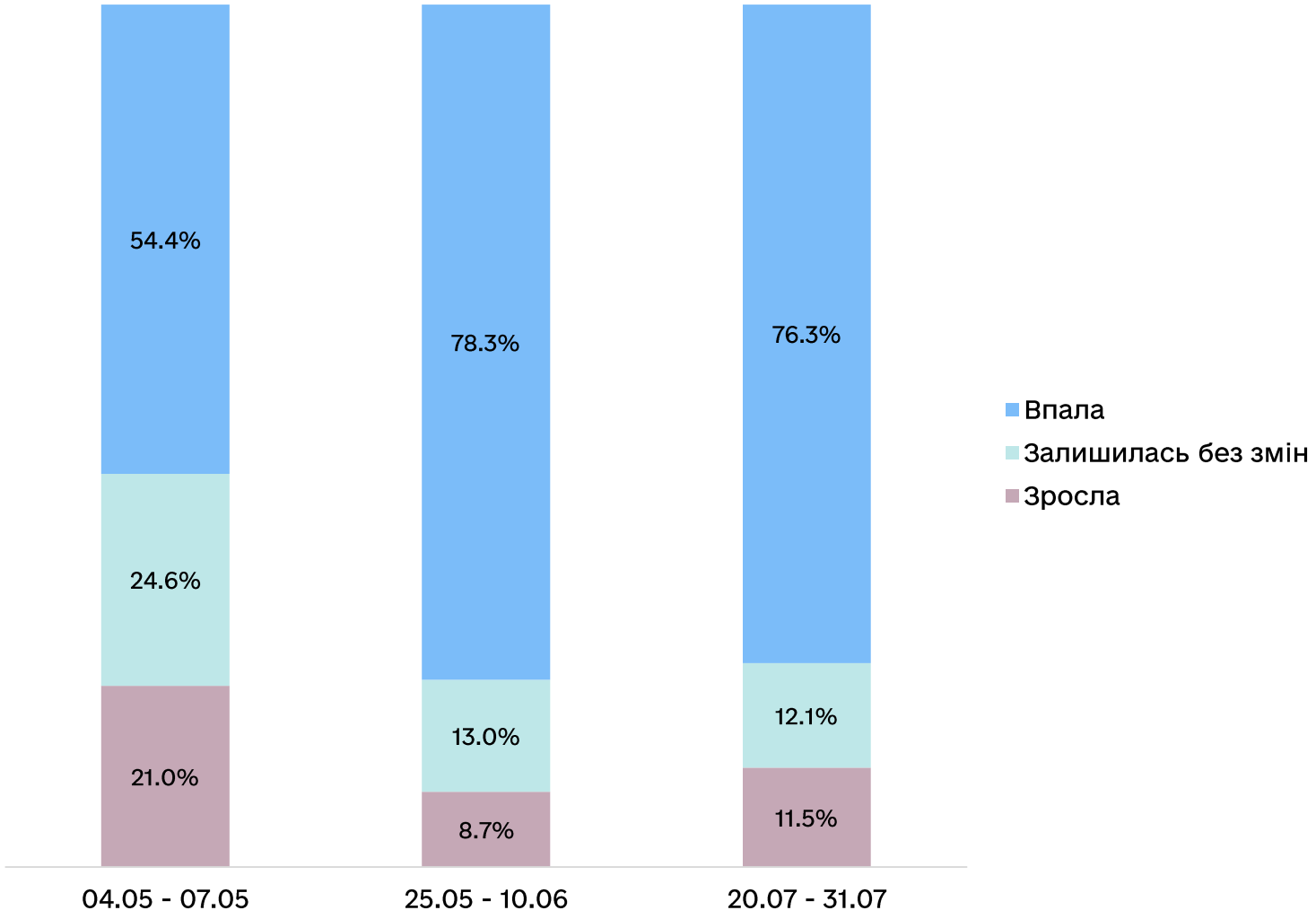

Як змінилася кількість працівників (повна та часткова зайнятість) за останній місяць?

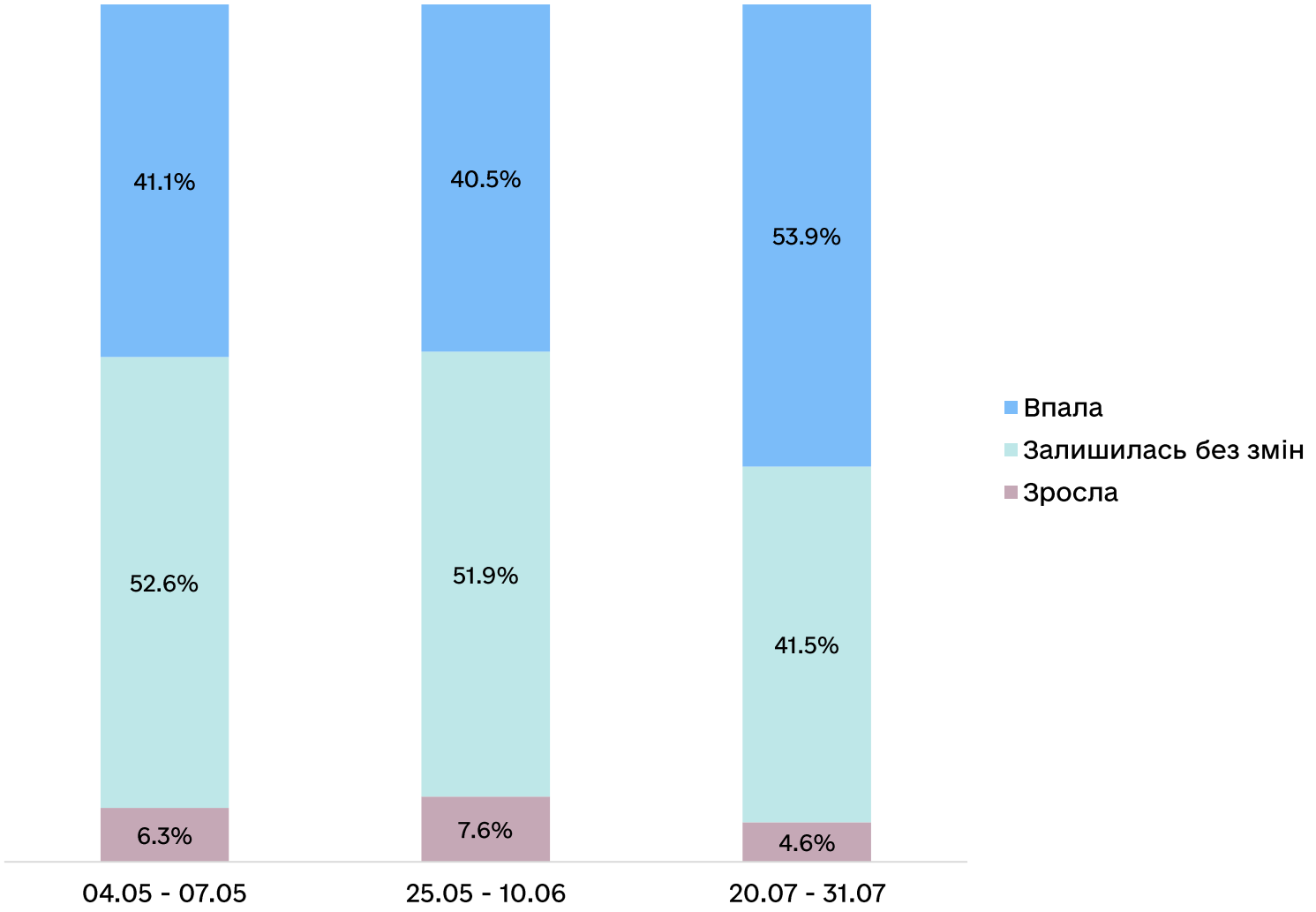

Як змінився об'єм випуску продукції/наданих сервісів за останній місяць?

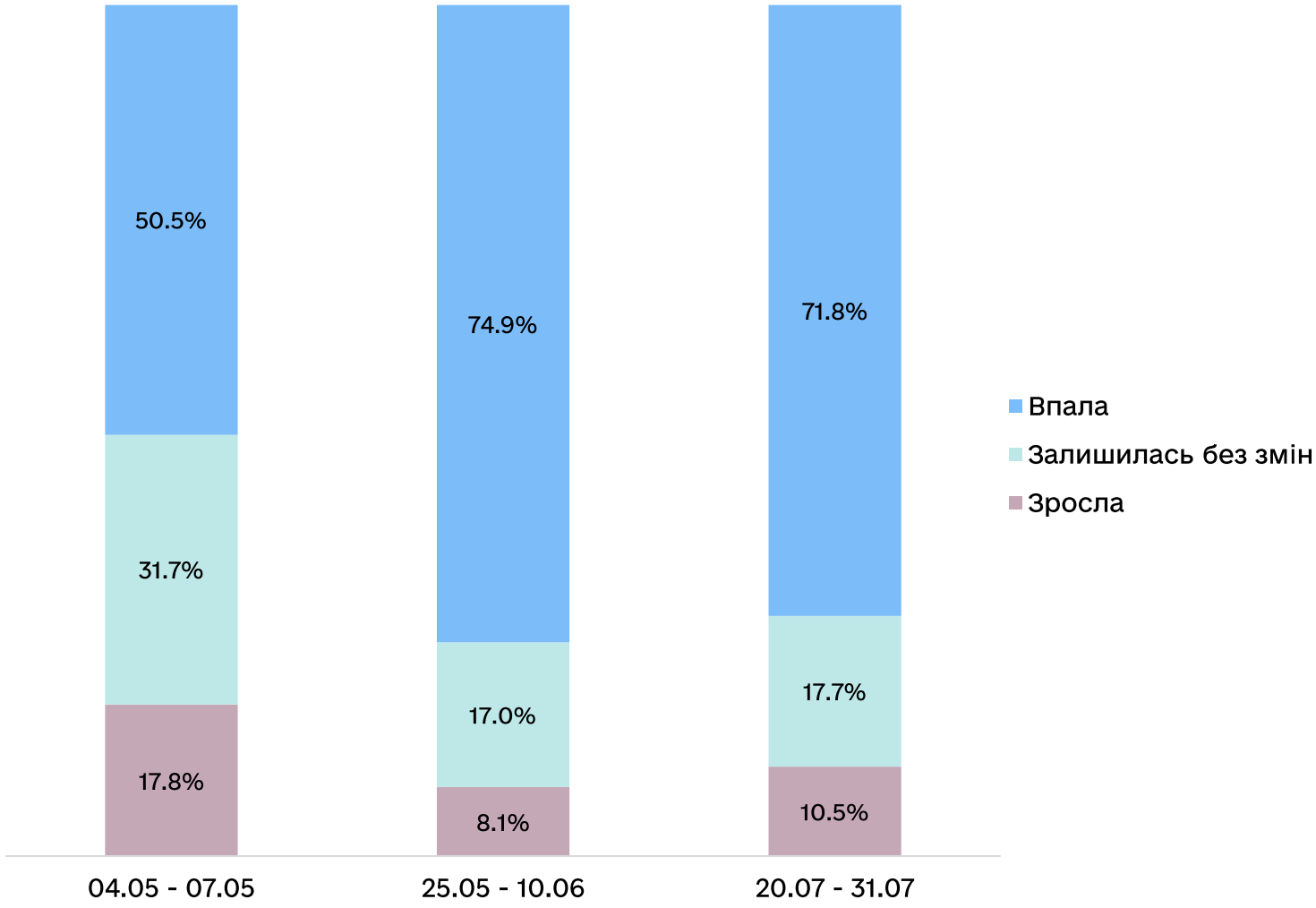

Як змінився загальний рівень товарних запасів за останній місяць?

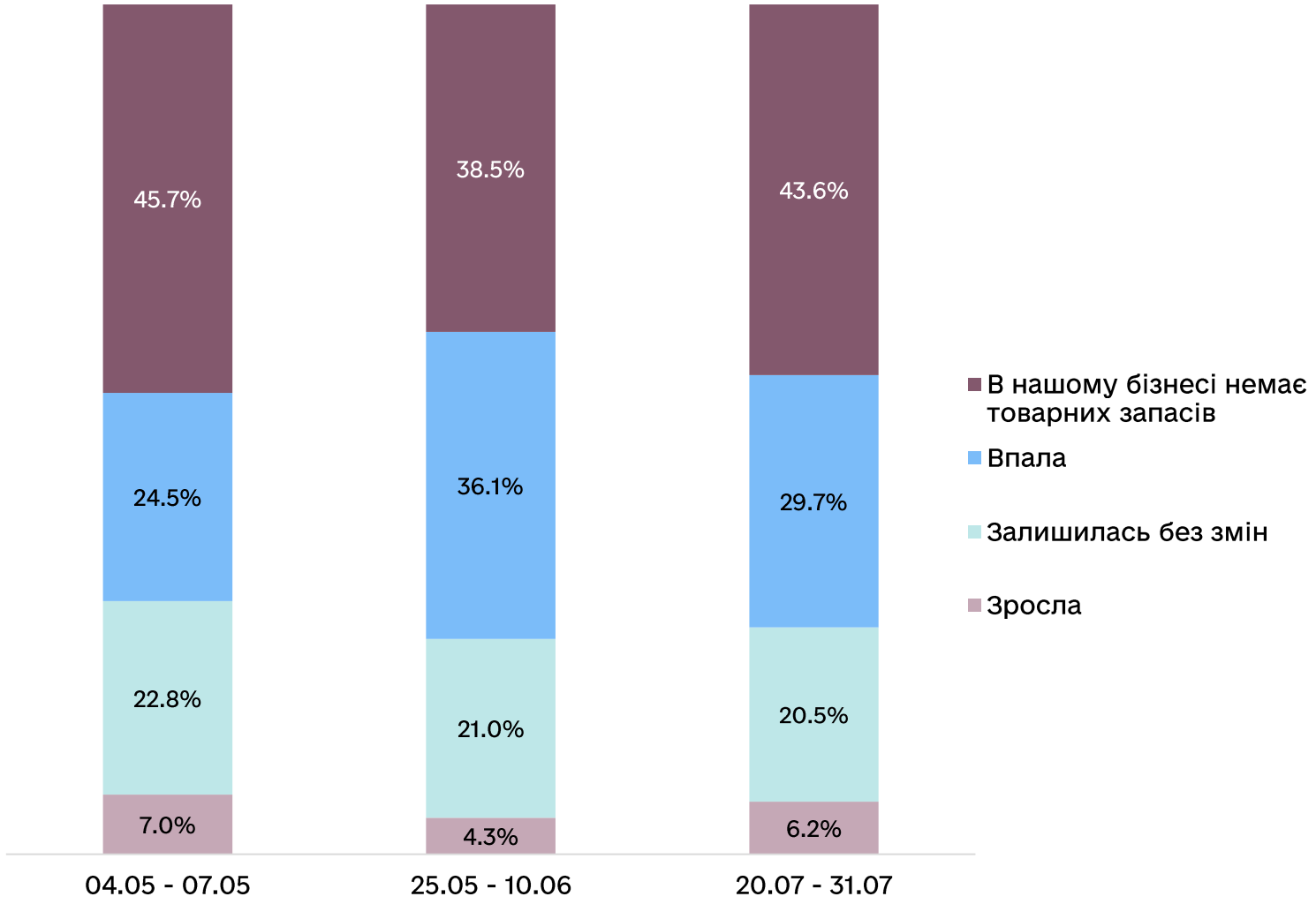

Як змінилася кількість Ваших замовлень до Ваших постачальників за останній місяць?

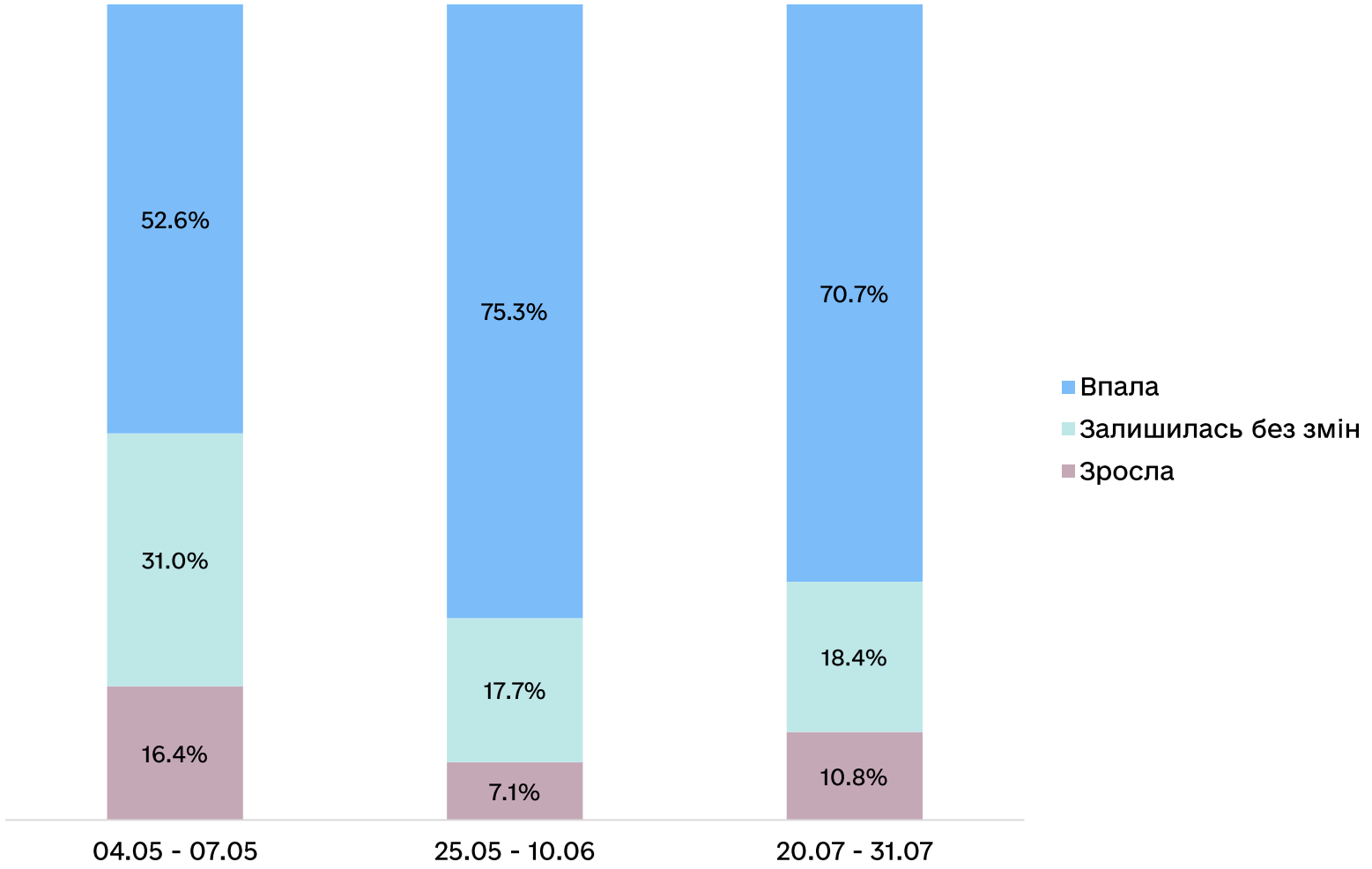

Проблеми і рішення

Якими видами державної допомоги ви скористалися з 24.02?

Податкові пільги

21,3%

Що заважає Вам зараз відновлювати і розвивати бізнес?

Що заважає Вам зараз відновлювати і розвивати бізнес? (динаміка ТОП-9 відповідей)

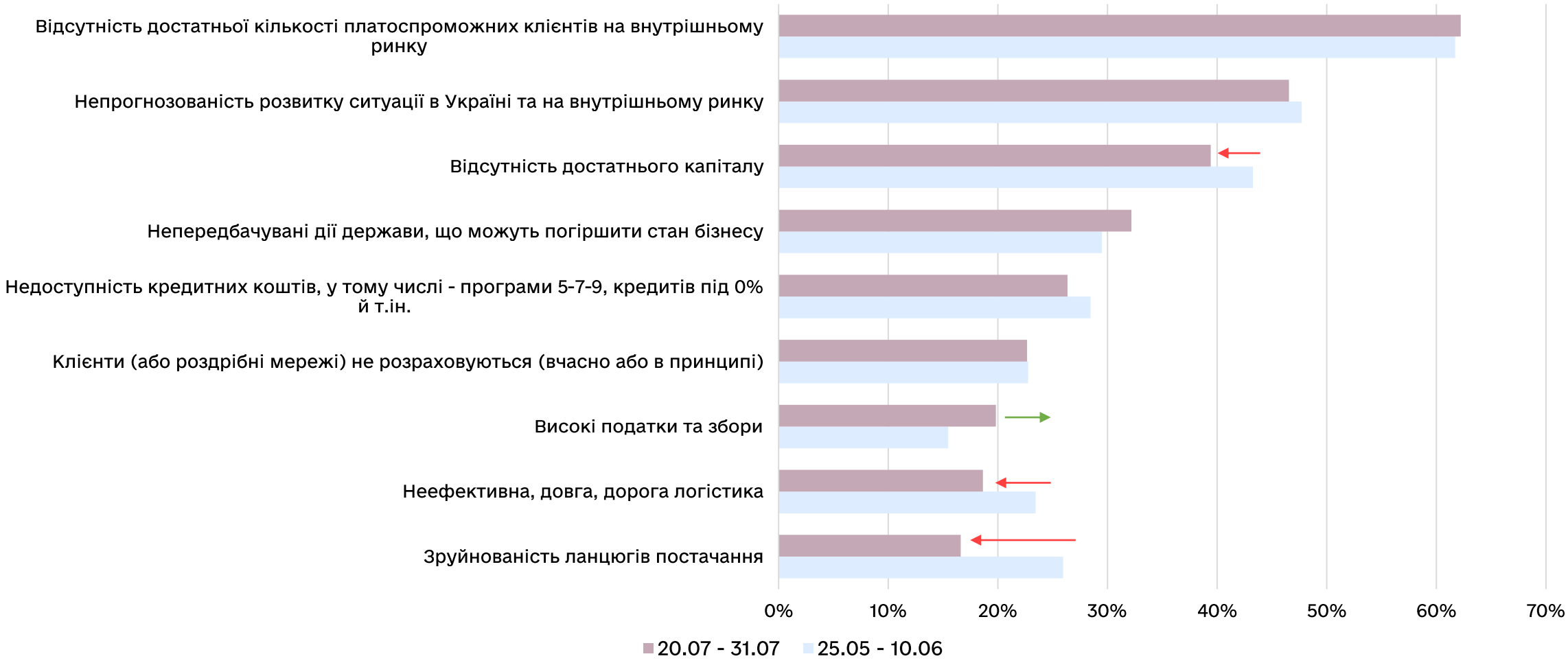

Які ключові рішення ви приймаєте щодо вашого бізнесу на 2022-2023 рік?

69,8%

пошук нових клієнтів

Які ключові рішення ви приймаєте щодо вашого бізнесу на 2022-2023 рік? (динаміка ТОП-11 відповідей)

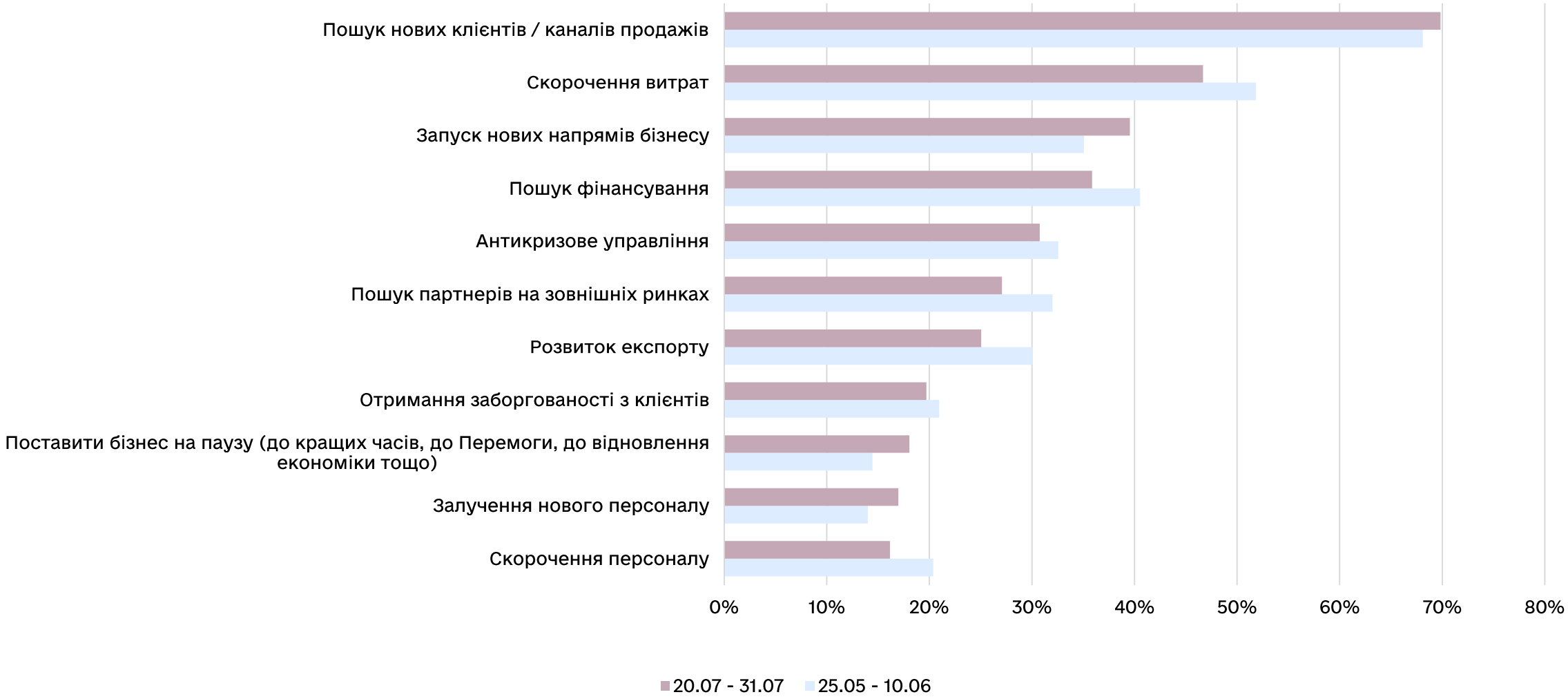

Конкурентні переваги вашого бізнесу, за рахунок яких плануєте надалі розвиватися і конкурувати?

39,1%
унікальні ділові зв'язки, партнерства

36,5%
технологічні інновації

Досвід взаємодії з представниками ОДА (ОВА) та територіальних громад щодо відновлення розвитку підприємництва

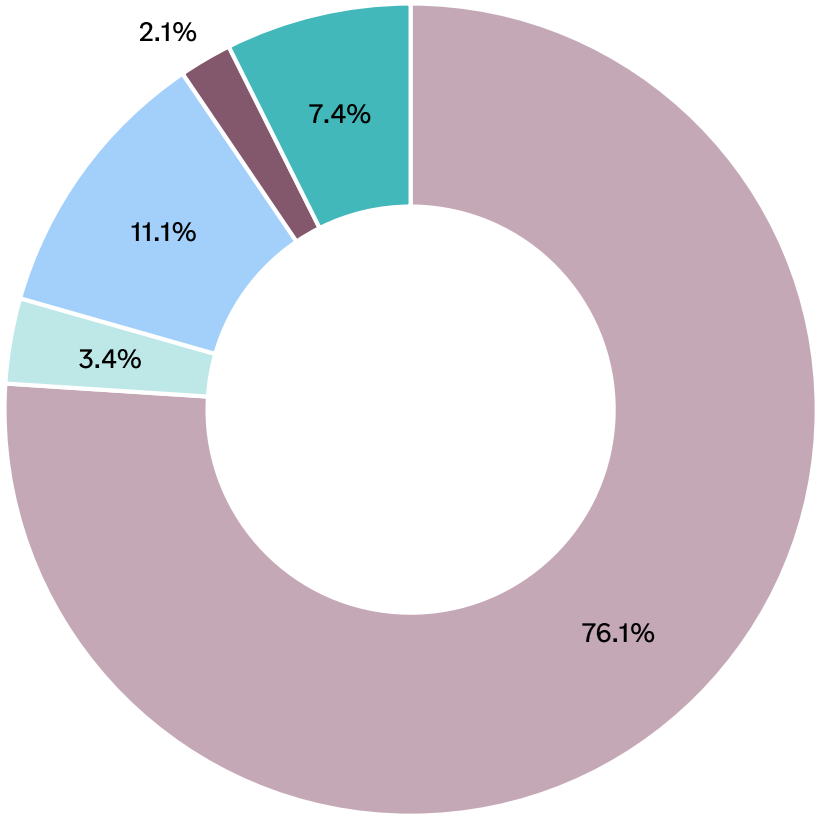

- не взаємодіємо
- не взаємодіємо, проте отримуємо запрошення на участь у відповідних заходах
- взаємодіємо лише під час офіційних заходів, які проводяться територіальною громадою та/або ОДА (ОВА), не входимо в жодну робочу групу
- регулярно взаємодіємо у різних форматах,й вже отримали практичні результати для нашого бізнесу та/чи нашого кластеру/сектору(ів) економіки і підприємницької діяльності
- регулярно взаємодіємо у різних форматах (напр., у заходах, дослідженнях, консультаціях, робочих групах чи т.ін.), проте ще не отримали практичного результату для свого підприємства, чи нашого кластеру/сектору(ів) економіки

76,1%

бізнесу не взаємодіють з громадами чи ОДА (ОВА)

Участь у програмах підтримки підприємництва від територіальних громад чи ОДА (ОВА)

82,7%

бізнесу не знають чи не долучені до програм підтримки від Громад чи ОДА (ОВА)

Паспортний блок

7 хвиля дослідження

Оборот бізнесу у 2021 році

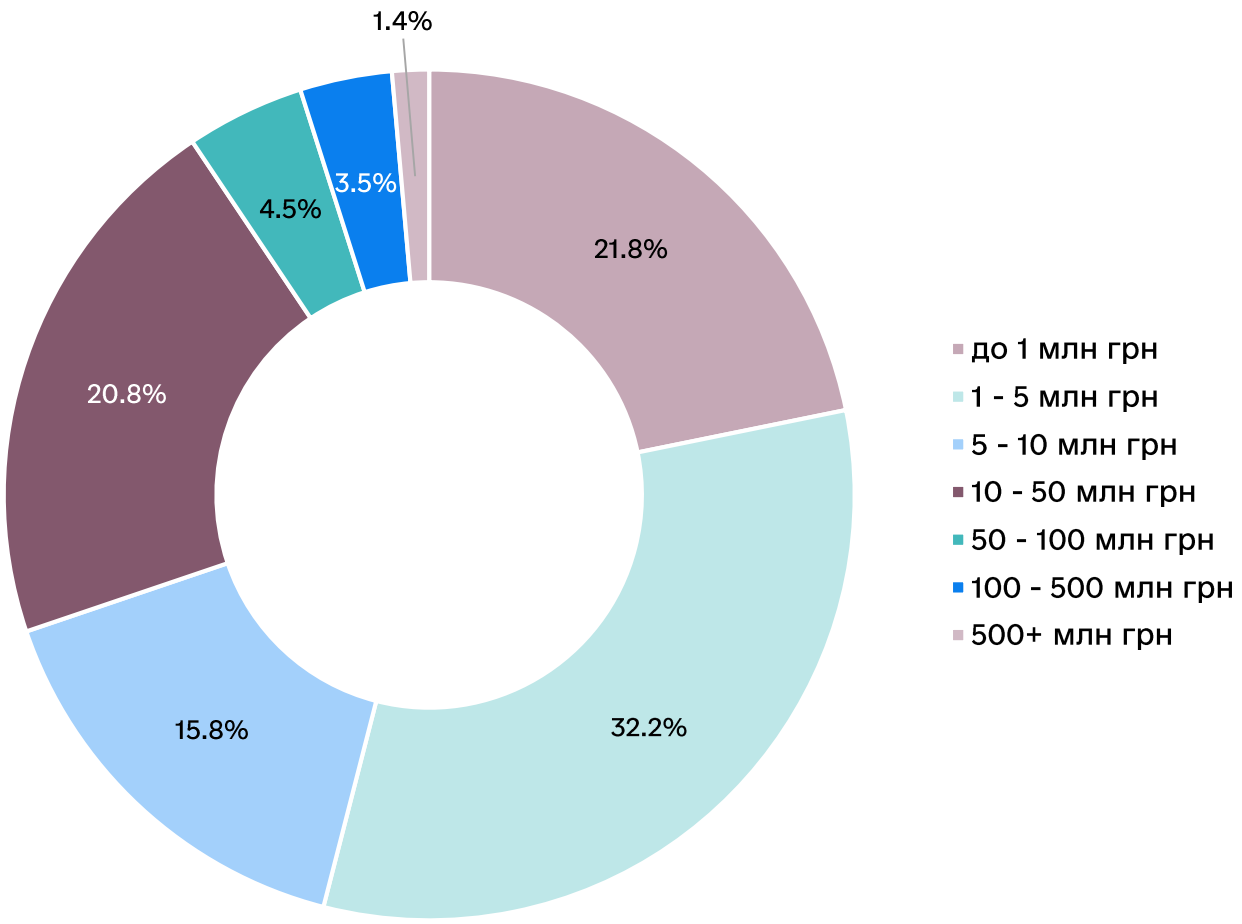

Географія опитування, Хвиля 7.
Регіон основної діяльності бізнесу

Вся Україна	14,4%
Вінницька область	3,8%
Волинська область	1,3%
Дніпропетровська область	8,8%
Донецька область	1,7%
Житомирська область	2,3%
Закарпатська область	1,9%
Запорізька область	5,2%
Івано-Франківська область	1,4%
Київська область	7,2%
Київ	16,3%
Кіровоградська область	1,3%
Луганська область	0,4%
Львівська область	5,0%
Миколаївська область	1,5%
Одеська область	4,6%
Полтавська область	3,8%
Рівненська область	2,5%
Сумська область	1,7%
Тернопільська область	0,8%
Харківська область	6,7%
Херсонська область	0,7%
Хмельницька область	1,9%
Черкаська область	1,7%
Чернівецька область	0,7%
Чернігівська область	2,3%
АР Крим	0,0%

Індустрії респондентів

Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	1,8%
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,2%
Машинобудування	5,4%
Виробництво харчових продуктів	3,9%
Легка промисловість	4,3%
Виробництво меблів	2,4%
Інші види переробної промисловості	3,8%
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	0,8%
Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	1,0%
Будівництво	12,4%
Оптова торгівля	9,6%
Роздрібна торгівля харчовими продуктами	1,4%
Роздрібна торгівля іншими продуктами	7,7%
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,8%
Ресторани та кав'ярні	1,3%
Готельний бізнес	0,5%
Туризм	0,6%
IT-сектор	7,1%
Телекомунікації	2,1%
Фінансова та страхова діяльність	1,2%
Операції з нерухомим майном	1,1%
Професійна, наукова та технічна діяльність	3,3%
ЗМІ	0,5%
Професійні послуги: маркетинг, консалтинг, дизайн	6,2%
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,4%
Ремонт автотранспортних засобів	1,1%
Освіта	2,7%
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	2,1%
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1,7%
Надання інших видів послуг	11,7%

ПРЯМУЄМО РАЗОМ
ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Center for Innovations Development

ОФІС З РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Дія Бізнес

Advanter

Міністерство цифрової трансформації України

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Міністерство розвитку громад та територій України

MINISTRY FOR TEMPORARILY OCCUPIED TERRITORIES AND INTERNALLY DISPLACED PERSONS

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

UN GLOBAL COMPACT